

pre miestnu kultúru 1/2009

Regionálne kultúrne centrum v Prievidzi XI. ročník

INFORMAČNO-PORADENSKÝ SPRAVODAJCA PRE KULTÚRNOOSVETOVÝCH PRACOVNÍKOV OKRESOV PRIEVIDZA A PARTIZÁNSKE

V ČÍSLE:

ÚVODNÍK

- Čas v hlavnej úlohe

KULTÚRNE OZVENY

- Mladý moderátor
- Timravina studnička
- Hlbinove Kršteňany
- Beniakove Chynorany
- AMA 2008 Hornonitrianska insita
- Nositelia tradícií

BOHATÁ NÁDIELKA VIANOČNÝCH PODUJATÍ Z REGIONÁLNEJ HUDOBNÉJ SCÉNY

INFORMUJEME OBCE

- II. Ročník Mjartanovho Sebedražia pozná viťazov
- Handrárska izba v Kamenci otvorená
- Obnovený Kultúrny dom v Necpaloch
- Pripravuje sa novela Osvetového zákona
- Odporúčame do knižnice osvetára

MEDAILÓN

- Čipkové sny Kristíny Podmanickej

PREMÉRY, VYDANIA, VERNISÁŽE

- Vyznania z palety výstava z tvorby Alojza Petráša
- Prievidza mesto nášho srdca

KULTÚRNY MONITOR

- Výstava „Jas v nás“ v Diviakoch nad Nitricou
- Jedna otázka pre piatich riaditeľov

SPOLOČNOSŤ OTVORENÁ VŠETKÝM

- Zaostrené na seniorov
- Drogy medzi nami

**POZVÁNKA NA BENIAKOVE CHYNORANY
VENUJTE 2 % Z DANÍ ZDRAŽENIU K-2000**

ČAS V HLAVNEJ ÚLOHE

Úvodníkom tentoraz nezačínajú len IMPULZY, ale aj kalendárny rok, ktorý sa na to dlho chystal a nakoniec aj priniesol do našich životov viacero novôt a ďalšie náhľivo chystá. A to sme ešte nedopísali správy o plnení minuloročných úloh, nedokončili plány na tento rok a už tie plány musíme naplno žiť. Už s eurami a hlavne šetrne - očakávajúc škrtanie výdavkov verejnej správy ako dôsledok hospodárskej krízy.

Je preto najvyšší čas prestať si nostalgicky prezerat' romantické fotografie z predvianočných stretnutí a pustiť sa do zdobenia sál na fašiangové zábavy. Lebo ani sa nenazdáte a je tu Popolcová streda, ktorá rázne ukončí všetky naše fašiangové pestvá. Nech si hovorí kto chce, čo chce, čas plynne oveľa rýchlejšie ako povedzme pred desaťročím. Keby som mala len o trochu viac času, aj by som to vedecky dokázala.

Tlak letiacich dní, presila úloh a s tým spojený časový stres - to sú tí najspolahlivejší zabijaci chuti do života a práce. Lenže - a to platí o každej práci, nielen o tej v miestnej kultúre - ak ju nerobíte s chuťou a „iskrou“, akoby ste ju nerobili vôbec. Každý z nás po svojom hľadá východisko z tohto začarovaneho kruhu. Jedno, jediné riešenie je však stopercentne zlé, hoci sa ponúka prvé - ako každé zlé riešenie. Nesmieme sa poddať a zatrpknúť.

Ved' v kultúre to platí dvojnásobne, že viac vo vedomí návštevníkov vašich podujatí dosiahnete jediným okamihom, ktorý je nabitý tvorivou energiou, ako zálahou formálnych a pre čiarku urobených podujatií.

Čas (a to dokonca aj pracovný) je najväčší dar, ktorý sme na tomto svete dostali. Preto nemá nikto právo beztrestne nás oň Oberať a hazardovať s ním. Ale poriadok si musíme

zjednať sami skôr, ako nás pohltí chaos náhod. Je aj v našich rukách, aby sme sa obklopili ľuďmi, ktorých viac baví robiť, ako o tom privela rozprávať.

Čas je silný protihráč a všetko, čo od neho dostaneme, musíme niekol'kokrát preplatiť tým, čo nám vezme. Za žiadnu cenu mu však nedovoľme, aby nám zobraľ radosť zo všedných dní, lebo nám vezme všetko...

Nevieme, čo všetko nás v tomto roku stretne, ale zárodky budúcnosti sú už teraz ukryté v našich hlavách a v našich očakávaniach. Ako to povedal Milan Rúfus, radosť si nesadne náhodou na prvého oslíka, ktorého stretne po ceste „žiada pretrpené, neberie, čo je v nízkej cene a štíti sa jej nehodných.“ Tak nech sme počas nového roka hodní radosti, nech nás neopúšťa zdravie, nech môžeme pokojne a sústredene pracovať obklopení množstvom spokojných návštevníkov našich podujatí i dôverou našich zriaďovateľov.

Ludmila Hušková

KULTÚRNE OZVENY

MĽADÝ MODERÁTOR

Piatok 7. 11. 2008 sa v priestoroch RKC v Prievidzi uskutočnilo krajské kolo súťaže Mladý moderátor. Spolu **35 súťažiacich** zo stredných škôl a ZUŠ Trenčianskeho kraja - z Prievidze, Myjav, Novák, Nového Mesta nad Váhom, Handlovej, Považskej Bystrice, Trenčína a Púchova - sa predviedlo v čítaní spravodajského textu, moderovaní vlastnej relácie, vedení rozhovoru a v interpretácii reklamného textu. Odborná porota (PaedDr. Štefan Gaman, Mgr. Daniela Remiášová, Mgr. Eva Henčelová) zhodnotila priebeh súťaže, poukázala na silnejšie i slabšie stránky prezentácie a navrhla na postup do celoštátneho kola súťaže týchto súťažiacich: V I. kategórii **Mohammed Hassana** z Trenčína a **Barboru Remišovú** z Považskej Bystrice (v celoštátnom kole sa umiestnila na III. mieste), v II. kategórii postúpili **Ivan Otto** a **Barbora Beňadiková**, obaja z Prievidze. Sme radi, že o súťaž v tomto roku prejavili veľký záujem študenti stredných škôl, ale ak sa v budúcnosti budú chcieť moderovaniu venovať väznejšie, je potrebné, aby sa ďalej v tejto oblasti vzdelávali.

Katarína Súkeníková

TIMRAVINA STUDNIČKA

Z regionálneho kola súťaže v uměleckom prednese prózy, ktoré sa konalo 15. 10. 2008 v RKC v Prievidzi, odborná porota na základe výsledkov navrhla do celoslovenského kola víťazov jednotlivých kategórií a veľkú pozornosť venovala rozboru jednotlivých prednesov. Všetkým účinkujúcim boli odovzdané diplomy a vecné ceny venované MO MS v Prievidzi. V priebehu súťaže si mohli účastníci prezrieť výstavu kašírovaných bábok E. Horváthovej z Klačna, výstavu výtvarných prác celoslovenskej výtvarnej a literárnej súťaže „Mladé talenty“ a výstavu fotografií „Svet objektívom Dušana Valoviča“. V I. kategórii si I. miesto odniesla **Laura Partiková**, ZŠ Energetikov Prievidza, v II. kategórii získala I. miesto **Dajana Radosová**, Gymnázium Nováky a II. miesto **Alexandra Dragašová**, ZŠ Energetikov Prievidza. V III. kategórii bolo udelené I. miesto **Alexovi Malíkovi**, Gymnázium Nováky a II. miesto si odniesla **Radka Gombarčíková**.

Katarína Súkeníková

HLBINOVE KRŠTEŇANY

I. ročník súťaže v prednese poézie pripravilo OZ Hlbinove Kršteňany spolu s ďalšími spoluorganizátormi na počesť rodáka - kňaza, básnika, predstaviteľa katolíckej moderny, prekladateľa Pavla Gašparoviča Hlbinu.

Tento významný slovenský básnik vo svojej tvorbe spracovával motívy z prírody, spomienky z detstva a túžbu po láske. Do svojich básní a esejí vnášal impulzy z modernej svedovej a hlavne francúzskej poézie. Jeho dielo a odkaz ožili v slnečnú jesennú sobotu 25. 10. 2008, keď sa v Kultúrnom dome vo Veľkých Kršteňanoch stretli milovníci poézie, aby si vypočuli 26 recitátorov - žiakov ZŠ z okresu

Partizánske, ktorí súťažili v troch kategóriách. Každý z nich si pripravil prednes z tvorby P. Gašparoviča Hlbinu. V sprievodnom programe si mohli návštěvníci prezrieť Pamätnú izbu P. G. Hlbinu a jeho rodinnú hrobku. V spoločenskom programe vystúpil chrámový spevácky zbor z Veľkých Krštenian.

Poznámka na okraj: Ak Vás cesty zavedú do okolia Veľkých Krštenian, nenechajte si ujsť príležitosť a prezrite si pamätnú izbu, ktorá je P. G. Hlbinovi venovaná. Je umiestnená v bývalej Štátnej ľudovej škole vo Veľkých Krštenianoch. Pracovníci obecného úradu Vás tam určite radi privítajú.

Beniakove Chynorany

Regionálne kultúrne centrum v Prievidzi v spolupráci s MO MS v Prievidzi uskutočnilo 5. 12. 2008 v RKC Prievidza regionálne výberové kolo súťaže XVI. Slovenského festivalu poézie Beniakove Chynorany. Odborná porota odporučila do krajského kola súťaže recitátorov v príslušných kategóriach. Okrem toho si právo priameho postupu do krajského kola súťaže uplatnili **Darina Turzíková a Ivana Píšová** - účastníčky Dilongovej Trstennej. V I. kategórii postúpili: **Dominika Kinčeková, Chynorany a Ivana Dušičková, Valaská Belá**. V II. kategórii si postup vybojovali **Alžbeta Rídekyová, Bánovce nad Bebravou a Michal Sabela, Ráztočno**. V III. kategórii si postup suverénne odniesla **PhDr. Denisa Horváthová, Partizánske**. Recitátori ocenili priateľskú predvianočnú atmosféru, ktorá panovala počas detailného rozborového seminára. Postupujúcim recitátorom srdečne blahoželáme a držíme im palce v krajskom kole, ktoré sa uskutoční 6. 2. 2009 v Topoľčanoch.

Katarína Súkeníková

AMA 2008

HORNONITRIANSKA INSITA

Posledný štvrtok v roku je tradične na hornej Nitre obdobím salónov - prezentácií neprofesionálnych výtvarníkov. Keďže zázemie tejto skupiny tvorcov je na hornej Nitre pomerne silné, konali sa tu hneď dve výstavy.

V čase od 20. októbra do 7. novembra 2008 sa uskutočnila vo Výstavnej sieni ART P Centra v Partizánskom prezentácia výtvarníkov z okresu Partizánske, pričom bola táto výstava spojená s retrospektívou, keďže išlo už o 10. ročník organizovania takýchto prezentácií v Partizánskom. Za účasti vzácných hostí z mesta Partizánske, vrátane jeho primátora Ing. Jána Podmanického, organizátori odovzdali ocenenia nielen najúspešnejším výtvarníkom aktuálneho ročníka - **Jozefovi Košíkovi, Petrovi Gahérovi, Stanislavovi Bajerovi, Monike Geršiovej, Albertovi Gergel'ovi, Ľudovítovi Bezákovi, Eve Duckej in memoriam a Jozefovi Petrikovi** - ale aj pamätné listy účastníkom doterajších salónov a ďalším aktivistom, ktorí sa zaslúžili o rozvoj neprofesionálneho výtvarníctva v tomto okrese. Na jubilejnej výstave sa prezentovalo rekordných 17 výtvarníkov.

V galérii Regionálneho kultúrneho centra v Prievidzi zas našlo príťažlivý priestor pre prezentáciu svojej aktuálnej tvorby až 29 výtvarníkov. Potešiteľné je, že počas tohto ročníka pribudlo veľa nových mladých autorov a tak sa priestor galérie zaplnil rôznorodou tvorbou a novými sviežimi výtvarnými pohľadmi na svet. Spomedzi nich porota navrhla osobitne oceniť **Igora Lackoviča, Tomáša Pekára, Zdenku Briatkovú, Stanislava Lomnického, Petra Šoltu, Olega Cipova a Helenu Struhárovú**.

V rámci výstavy bola po prvýkrát osobitne prezentovaná i tzv. insitná tvorba, resp. tvorba sviatočných maliarov. V rámci nej sa hornonitrianskej verejnosti pripomienulo 10 svojzársnych maliarov pokračovateľov Henriho Rousseaua, pre ktorých je maľba skutočným

ráznych maliarov - pokračovateľov Henriho Rousseau, pre ktorých je maľba skutočným sviatkom, slávnosťou pre ich voľný čas. Predovšetkým svojimi krajinkami a zátišiami, ale i dokumentárnymi obrázkami sa tu predstavili: **Dr. Emil Arvay z Bojníc, Viktor Borodayev z Ráztočna, Štefan a Eva Duckí zo Žabokriek n/Nitr., Valéria Demeterová takisto zo Žabokriek, Peter Gahér zo Skáčian, Albert Gergel' z Brodzian, Helena Struhárová z Prievidze a Teresa Rybianská z Kaniank.**

Amália Lomnická

NOSITELIA TRADÍCIÍ

Pravidelné jedenkrát za tri roky sa stretávajú folklórne skupiny Trenčianskeho kraja na krajskom kole celoštátej prehliadky folklórnych skupín „Nositelia tradícií“. V sobotu 29. novembra 2008 tak mohli milovníci folklóru vo Valaskej Belej vidieť programy folklórnych skupín Hájiček z Chrenovca-Brusna, Vrchárky z Čavoja, Sebedražanky zo Sebedražia, Večernice z Trenčianskej Turnej, Kýčer z Turej Lúky, Záriečenky zo Záriečia, Limbory z Prečína a Bukoviny z Kšinnej. Rôznorodosť scénických programov ľudových zvykov a tradícií hodnotila odborná porota, ktorá odporučila na postup na celoštátnu prehliadku Nositelia tradícií **folklórnu skupinu Kýčer z Turej Lúky** s programom Regrúti. Ostatné kolektívy získali zlaté, strieborné a bronzové pásma.

Vystúpenia kolektívov boli na vysokej úrovni a prehliadka ukázala, že do scénického spracovania tradičnej ľudovej kultúry je možné prinášať stále nové nápady.

Eva Henčelová

BOHATÁ NÁDIELKA VIANOČNÝCH PODUJATÍ

ČAS VIANOČNÝ, ČAS SVIATOČNÝ

Kombinované podujatia pre deti, mládež i dospelých s vianočnou tematikou sa uskutočnili pod spoločným názvom „Čas vianočný, čas sviatočný“ v spolupráci viacerých inštitúcií: Regionálneho kultúrneho centra v Prievidzi, Materskej školy v Malých Uherciach, Materskej školy Gorkého v Prievidzi a účinkujúcich detských divadelných súborov z Prievidze. Na stredu 12. 11. 2008 dopoludnia i popoludní si nové divadielko Severka z Prievidze pripravilo bábkové predstavenie „Zimná rozprávka“ na motívy slovenskej ľudovej rozprávky O dvanásťich mesiačikoch, s ktorou sa predstavili

detom v materských školách. V stredu 10. 12. 2008 si spoločný darček v podobe rozprávok vzájomne vymieňali členovia detských divadelných súborov: DDS Pimpinela pri ZUŠ L. Stančeka v Prievidzi, DDS pri CVČ Junior Bojnice, Domino centrum Prievidza, DDS Fafrnky pri ZŠ Energetikov Prievidza a členky súboru Humanity CSP Prievidza. Nechýbal teplý čaj s medom, sladké koláče, jabĺčka a iné dobroty, ktorými sa deti vzájomne ponúkali. A komu sa nelenilo, mohol si vyskúšať tradičné remeslá: výzdobu perníkov, výrobu vianočných pozdravov, paličkovanie, výrobu košíkov

z prútia, prípadne zakúpiť malý darček na prezentácii majstrov hornej Nitry. Spoločné predvianočné stretnutia mali veľký ohlas medzi návštěvníkmi nielen programovou skladbou, ale hlavne priateľskou atmosférou.

Katarína Súkeníková

POSOLSTVO VIANOC

Tak sa volal benefičný koncert, ktorý 21. decembra v priestoroch Kostola Najsvätejšej Trojice usporiadalo občianske združenie Maruška. Podtitul koncertu „Ocenenie patrí nepoznaným“ vystihoval hlavnú myšlienku podujatia - prostredníctvom hudby podávať všetkým tým, ktorí pohodlie svojho vlastného života vymenili za službu iným. S hudobným programom zameraným na sakrálnu tvorbu vystúpil komorný spevácky zbor ARTANNO z Handlovej pod vedením Anežky Balušinskej, poéziu z vlastnej tvorby recitovala Anna Gúrtlerová a celý koncert s citom moderoval Vojtech Bartko.

Podujatia sa zúčastnili viacerí významní hostia - biskup Bansko bystrickej diecézy, otec Rudolf Baláž sa prítomným prihovoril s úvahou rámcovanou pastierskym listom pápeža Benedikta XVI. pre adventné obdobie. Súčasťou podujatia bolo i pripomnenie si a ocenenie viac ako sto obetavých ľudí, ktorí sa starajú o svojich zdravotne postihnutých príbuzných, alebo jednoducho len blížnych... V nádhernom prostredí piaristického kostola, v prítomnosti umenia i ušľachtilých ľudí, ktorí žijú svoj advent počas celého roka, nadobudlo očakávanie blížiacich sa Vianoc hlbší citový i morálny rozmer.

L'udmila Húsková

VIANOČNÉ TVORIVÉ DIELNE

K tradičnej predvianočnej atmosfére v budove Regionálneho kultúrneho centra v Prievidzi prispeli aj vianočné tvorivé dielne, ktoré sa po prvýkrát v dňoch 11.- 17. decembra realizovali v nových priestoroch galérie a polyfunkčnej sály. Ľudoví umelci sa s návštěvníkmi galérie, predovšetkým však s deťmi a žiakmi, ktorí sem kolektívne prichádzali, podelili o námety a tradičné postupy tvorby rôznych vianočných zvykoslovných predmetov. Spolu s Ing. Katkou Thomayovou si mohli vytvoriť vianočnú pochladnicu na ručnom papieri, s použitím rôznych netradičných materiálov. So známou medovníkárkou Máriou Furmanovou skúšali „písat“ bielu linkou po medovníčku, Anna Chalmovianska, Marta Píšová a Anežka Komarová ich zasvätili do vyhotovovania závesných textilných ozdôb na stromček, Jozef Matiaško ukázal jednoduché techniky pletenia, vďaka ktorým možno vytvoriť jednoduchú ošítku z prútia. Nechýbal ani Pavol Gregor, známy slamienkar, ktorého slamené ozdôbky majú najmä pred Vianocami zelenú a viacerí ďalší remeselníci, ktorí tieto dielne využili na to, aby ponúkli nielen hotový výrobok, ale hlavne spôsob jeho výroby.

Amália Lomnická

RODINA NÁM JE BLÍZKA CEZ DIETĀ

„Pohladenie mamy,
jej úsmev i jej vráska,
sú ako modlitba,
čo do nej vložil Boh.
Mama je láska.
Lebo aj Boh je láska.
Pusto by sa nám žilo
bez tých dvoch.“

Tak hovorí básnik, tak cíti človek, v pokore sklonený pod klenbami chrámu.

Tieto slová zazneli v úvode vianočného koncertu „Rodina nám je blízka cez dieťa“, 27. decembra 2008 v Kostole sv. Martina v Bojniciach.

Milé stretnutie učiteľov a žiakov ZUŠ Bojnice, Prievidza a Nitrianske Pravno vyzdvihlo slávnostnú atmosféru sviatočných dní a potešilo vďačných poslucháčov.

Piesne a skladby z tvorby autorov vážnej hudby sa snúbili s hudbou súčasnosťou.

Sile rodiny ich venovali **Veronika Mihálková, Alexandra Kubíčková, flautové trio ZUŠ Ladislava Stančeka v Prievidzi s klavírnym sprievodom Evy Balagovej - Hajnovičovej, Zuzana a Hilda Pojezdálová a spevácke trio zo ZUŠ v Nitrianskom Pravne.**

„v údive stojím, zakriknutý stojím.
Dni idú. Diet'a, čo ti dám?
Si nevedomé, jak rosa na bodľači.
Krásne a priezračné, s dušou na dlani.“

S myšlienkom poukázať na silu rodiny cez rodinu božiu a jej dieťa Ježiša Krista, prišli **Mária Nagyová a Katarína Mihálková**.

Získajúc podporu veľadostojných páнов Pavla Kollára a Františka Havlíka, ponúkli slovo, hudbu i spev so srdcom na dlani.

„...čo zo seba dás,
ak dás úprimne,
je ako dážď na smädnú záhradu.
Prijmi a vedz, medzi ľuďmi je pekne
ak chceš ty, ak aj oni chcú.“

Kvetoslava Boráková

VIANOCE V MESTE

S Vianocami je v našich myslach spojená rodina, pohoda pri štedrej večeri, veľké množstvo spomienok na to, aké to bolo kedysi... Neodmysliteľnou súčasťou je množstvo krásnych kolied, ktoré počujeme v rádiach, alebo si ich vyspevujeme pri pečení vianočných koláčikov, či v kostoloch.

Každé mesto či dedinka sa snažia v tomto období pripomenúť si, či ešte viac zvýrazniť tu čarokrásnu atmosféru a to zvyčajne kultúrnym programom ľudových telies.

Bratislavské kultúrne a informačné stredisko pripravilo pre návštěvníkov na Hlavnom námestí program „Vianoce v meste“, na ktorý pozvalo folklórne skupiny z celého Slovenska. Išlo o benefičnú akciu, ktorá trvala 3 týždne a všetci účinkujúci sa jej zúčastnili bez nároku na honorár. Toto pozvanie dostala aj FS Bukovec z Diviak nad Nitricou, ktorá 18. 12. 2008 prezentovala región hornej Nitry s vianočným programom „Štedrý deň na gázdovskom dvore“. A veru, mnohí v hľadisku si napriek nepriaznivému počasiu pripomenuli štodorečné zvyky zo svojich detských čias. Nechýbali ani študenti, pochádzajúci z regiónu hornej Nitry, ktorí prišli skupinu podporiť, aj keď vonku bola pľušť.

Anna Čechová

VIANOČNÉ PUPÁČKY

Folklórne kolektívy regiónu sa okrem festivalov stretávajú aj na školiteľských podujatiach. V predvianočnom období to bola tvorivá dielňa „Vianočné pupáčky“, kde sa účastníci podujatia zoznámili s tradičnými jedlami vianočnej nádielky, navzájom si vymenili recepty, vianočné vinše i koledy a pri spoločnom stole vianočné makové i orechové pupáčky aj ochutnali. Príjemnú atmosféru podujatia spestril aj kultúrny program - anjel v podaní Adelky Bolfíkovej z Lazian, ktorá všetkým účastníkom zaželala príjemné sviatky.

Eva Henčelová

FolkBoj

29. novembra minulého roku sa v Kultúrnom centre v Bojniciach po 11. krát stretli priaznivci folkovej scény. A dramaturgia festivalu zostavená pod taktovkou Janka Kulicha naozaj „nemala chyby.“ Či je niekto priaznivec ortodoxného folku, pesničkárskej, alebo náročnejšej alternatívnej scény, prišiel si na svoje.

Oproti avizovanej dramaturgii nastali sice zmeny (**Chantal Poullain** sa ospravednila v dôsledku straty hlasu a skupina **O'Malley** z Francúzska sa nemohla festivalu zúčastniť kvôli ukončeniu svojho pôsobenia na hudobnej scéne), čo ale vonkoncom neprekážalo divákom v plnej miere vychutnať si atmosféru tohto večera.

Folkové Bojnice odštartoval známy slovenský pesničkár **Števo Šanta**, tentoraz posilnený výbornými muzikantmi, ktorí tvoria skupinu **Ostrov**. Prezentáciou svojho debutového al-

bumu s názvom „Po hladine“ predviedol bojnickému publiku nádhernú zmes slova a hudby umocnenú silnou výrazovou zložkou a kvalitnými výkonomi všetkých zúčastnených hudobníkov.

Festival pokračoval vystúpením mladučkej finalistky súťaže Coca Cola Pop Star **Lenky Ferenčíkovej**. Pesničkami zo života, ktoré na tele vyvolávali miestami až zimomriavky, opanovala folkové publikum.

Z Liptovského Hrádku do Bojnic po prvýkrát zavítal rodák z Východnej **Janko Majerčík**.

Už na prvý pohľad bolo zrejmé, že pôjde o rýdzo ľudový prejav, čo naznačovala ľanová košieločka i jeho celkový vzhľad. Jankove pesničky podfarbené krásnym muzikantským prejavom sú kombináciou starého tradičného a nového moderného. Hudobný podklad sa odvíja od ľudových piesní, ale text je obsahovo blízky modernému svetu so všetkými jeho atribútmi.

„Hudobný“ a zároveň aj krstný otec Števa Šantu **Edo Klena** už takisto nehráva sám. Už pár rokov ho sprevádzajú dvaja páni, ktorých nazval **Klenoty**. Predstavili rad piesní, najmä z albumu „Kríza stredného veku“. Za búrlivého smiechu si svojimi chytľavými melódiami a protestsongmi vyslúžili ovácie publiku.

Thomas ZELKOWICZ a Michel RANDRANARISOA. Dvaja milí Francúzi, ktorí zastúpili skupinu O'Malley. O tom, že išlo o vysoko profesionálnych hudobníkov nemohlo byť žiadnych pochýb. Krásne melódie, príťažlivá francúžstina, neuveriteľne brillantne prevedené sólové party, ale aj snaha Thomasa prihovoriť sa divákom po slovensky zanechali v sále hrejivý pocit. Jednoducho, hudba nepotrebuje

tlmočníka.

Veľmi príjemným prekvapením celého festivalu bola nepochybne slovenská SUPER-STAR **Katka Koščová**. V polohe, ktorá jej očividne „sedí“, ponúkla piesne v štýle bluesových balád. Skvelá práca s hlasom a dôraz na výraz a dynamiku zdobili jej vystúpenie s višňou vysokej umelkej kvality.

Nestiháme .... V tomto prípade názov klame, lebo kapela „stíhala“ naozaj excellentne. Ak niečo nestihajú, tak jedine koncertovať všade, kam ich pozvú.... Určite by ste mi dali za pravdu, keby ste si vypočuli toto pražské duo. Nádherne farebne zladené hlasy, skvelé hudobné nápady a texty, vtipná komunikácia s publikom, to všetko umocnené kvalitnou hrou na gitarách, človek naozaj „nestíha“ chápať, ako to tí mladí chalani robia.

Pre niekoho možno trochu vulgárni, pre iného originálni, zábavní a odvážni. Takí sú **SLNIEČKO a PUNTO** z Piešťan. Folkrocková formácia svojimi textami a typickým dialekтом v Bojniciach pobavila a rozosmiala.

Chantall Poullain nahradil nemenej známy český interpret Pavel Dobeš sprevádzaný svojím synom Petrom. Tí tempo trošku spomalili a pripravili tak pôdu najočakávanejšiemu hostovi - skupine **NEŘEŽ**. Skupina plne profesionálna, od aranžmánov, cez vokály, až po hudobné výkony. Texty šité na dušu človeka žijúceho v dnešnej dobe, ktoré povzbudzovali k spomaleniu životného tempa a vychutnaniu si každej minúty života. I keď bez Zuzany Navarovej, kapela priam magicky pritiahlá diváku pozornosť a potvrdila svoju schopnosť vtiahnuť poslucháča do hlbokých vôd kvalitnej hudby.

Posledným účinkujúcim sobotného večera bola populárna skupina **DRUŽINA**. Ponúkli zmes ľudovky, rocku a popu, čo pôsobilo trochu lacno oproti predchádzajúcej kvalite vo všetkých smeroch. Každopádne energia sálajúca z ich hudobného prejavu pozitívne naladila, takže diváci z Folkových Bojníc odchádzali v dobrej náladе a s úsmevom na perách.

Magdaléna Hianiková (Lienka)

ROCKFest 2008

21. novembra sa v Diwadlo Music Club v Lesopruku konal ďalší ročník regionálnej prehliadky (nielen) rockových hudobných skupín. Prehliadku každoročne organizuje Regionálne kultúrne centrum v Prievidzi. Tento rok sa z desiatych prihlásených formácií podujatia zúčastnilo len osem. Skupina LIPO z Prievidze odvolala svoju účasť vzhľadom na personálne zmeny v kapeli a skupine FORSALE z Handlovej ochorela speváčka.

Prehliadka prebehla na relatívne dobrej úrovni, svojim talentom hned' na úvod zaujali BLACK WINGS z Prievidze, ktorí spolu hrajú len pári mesiacov. Repertoár týchto mladých chlapcov (bubeník má len 13 rokov!) pozostáva zatiaľ z „cover verzii“ známych rockových skupín a Metallica-y. Vlastnou tvorbou príjemne prekvapili NO A ČO... zo Slatinky nad Bebravou. Ostatné skupiny hrali prevažne prevzaté skladby, až na výnimky typu ODIUM, ktorí však pôsobili trochu indisponované a po celé svoje vystúpenie si ako kulisu zvolili zámerne „chytanie väzieb“, čím trochu znechutili najmä staršiu generáciu publika. S vlastnými nápadmi prišli aj SLIPI z Partizánskeho, ktorí štýlovo pri pomírali ODIUM, ale boli omnoho skúsenejší a vyhanejší. Štandardné muzikantsky slušné predvedenie „coverov“ sme si mohli vypočuť v podaní DARKFORK. Trochu slabšie, hlavne po speváckej stránke, boli na tom T!CHO, čo ale vonkoncom neprekážalo fanúšikom, ktorí v hojnom počte skákali, pogovali a spievali pod pódiom. Inštrumentálne a spevácky najslabšia formácia THE COOPERS si tiež vyslúžila priazeň aspoň

polovice publiku, ktoré ocenilo nadšenie, s akým táto mladá kapela hrá. Osobitým prvkom celej prehliadky bol sólista H*I*T*O, ktorý na pódiu v sprievode gitary a ústnej harmoniky predviedol akýsi blues rock spievaný v angličtine. Z úplne iného súdka sa však ukázali jeho piesne so slovenskými textami, ktoré boli vskutku originálne a zaujímavé. Kto pozná slovenského pesničkára Ivana „HADA“ Weissa, vie si predstaviť, o čom je reč.

Prehliadky sa zúčastnilo takmer 200 ľudí, ktorí spolu vytvorili príjemnú rockovú, miestami punkovú atmosféru. Bohužiaľ, nedalo sa vyhnúť dvom hodinám časového sklzu, ktorý bol zapríčinený najmä neskúsenosťou mladých kapiel, ktoré sa zjavne ešte nevedia rýchlo pohybovať na pódiu (káblovanie, absencia na zvukových skúškach ..., výmena činelov

a pod.), ale aj tým, že zvukársky tím pozostával z jedného človeka, ktorý samozrejme nemohol byť všade.

Hosť festivalu - ZÓNA DILEMY zo Žiliny - sa na rad dostał až o 01.00 h, keď v Diwadle poriadne absentovalo publikum, takže si ich hudobné nadšenie, ktoré je pre nich také príznačné, užilo približne 30 ľudí. Po konci hody hosta nasledovala asi hodinová „retro party“, ktorú si vychutnalo už naozaj len pári vytrvalcov, ktorí sa na ňu tešili snáď od začiatku celého podujatia.

ROCKFEST 2008 priniesol súčasť veľa zábavy všetkým zúčastneným a mladým kapelám možnosť prezentovať sa zatiaľ na regionálnej úrovni.

Magdaléna Hianíková

INFORMUJEME OBCE

II. ROČNÍK MJARTANOVHO SEBEDRAŽIA POZNÁ SVOJICH VÍŤAZOV

Súťaž v etnologickom výskume Mjartanova Sebedražie, ktorú po prvý raz v roku 2005 vyhlásila obec Sebedražie spolu s Regionálnym kultúrnym centrom a Hornonitrianskym múzeom v Prievidzi, vstúpila v roku 2008 do svojho druhého ročníka. Venovaná je významnému sebedražskému rodákovi, zakladateľovi národopisu na Slovensku. Slávnostný výhodnocovací večer sa uskutočnil 12. decembra 2008 v Kultúrnom dome v Sebedraži. Vystúpili na ňom deti MŠ a ZŠ Sebedražie, folklórna skupina Sebedražanka a hosť z Rabčíc - detská ľudová hudba Mladý heligón.

Do druhého ročníka Mjartanovho Sebedražia sa zapojilo 11 súťažiacich. Na návrh odbornej poroty v zložení PhDr. Iveta Géczyová, Mgr. Amália Lomnická a Mgr. Ľudmila Húsková boli jednotlivé ocenenia udelené nasledovne:

Cena Jána Mjartana:

- Jozefovi Lenhartovi z Bojníc za celoživotné dielo v oblasti výskumu a oživovania tradičného remesla na hornej Nitre

Cena starostu obce:

- Ivete a Ladislavovi Centárovcom z Partizánskeho za etnologický projekt „Balušky“, výskum tradícií a ľudového umenia obcí Čavoj, Zliechov, Valaská Belá, Temeš

Cena riaditeľky Regionálneho kultúrneho centra Prievidzi:

- Veronike Šimkovičovej zo Sebedražia za výskum zvykov a običají viažúcich sa k prípravám na tradičnú sebedražskú svadbu a ich spracovanie do scénického programu

Cena riaditeľky Hornonitrianskeho múzea v Prievidzi:

- Jane Hvojnikovej za etnologický projekt výskumu starých fotografií dokumentujúcich život v Oslanoch „Úsmevy ukradnuté času“

Osobitná cena poroty za edičný počin:

- Eve Henčelovej za zber a výskum receptov tradičných jedál vo Veľkej Lehôtku a ich vydanie v publikácii „Recepty starej matere“
- Jánovi Poljakovi za zber a výskum nárečia v obci Ráztočno a vydanie knihy s touto tematikou

Ludmila Húsková

Vyberáme z hodnotenia odbornej poroty:

Potešiteľné je prihlásenie sa nových účastníkov a tiež fakt, že viacero projektov je určených najmladšej vekovej kategórii. Takými boli projekty školákov zo Sebedražia a najmä ich hudobno-slovná kompozícia s téμou koníka a húsok, prekáračky školákov z Detského folklórneho súboru Studienka pri Základnej škole v Diviakoch nad Nitricou, ktorý viedie Mgr. Alena Hanusová, ale aj projekt Jána Gajdošíka, približujúci predovšetkým mladej generácií historiu Koša. K nim sa tematicky pridáva aj projekt Občianskeho združenia Vyšehrad až s trojmi súťažami organizovanými v jarnom a zimnom období, ktoré dávajú priame podnetы na obnovu tradičných textilných techník, ale aj tvorby vodných mlynčekov, či tvorby betlehemov. Ďalšia časť prihlásených prác sa týka už starších vekových kategórií, ale svojou podstatou a významom je určená aj mladým. K nim prináleží zostavenie kompozície o svadobných zvykoch pre folklórnu skupinu, prezentácia fotografií s rozprávaním pamätníkov i výskum ľudovej kultúry s hlavným dôrazom na zachovanie jedinečného kroja vrátane techniky jeho výroby. Hlavná cena tohto súťažného podujatia - **Cena Jána Mjartana** - je určená

najmä tým, či už jednotlivcom alebo kolektívom, ktorí dlhoročne pôsobia v oblasti tradičnej ľudovej kultúry. Avšak vždy sa zohľadňuje aj prínosnosť a význam takého tvorivého pôsobenia, čo v prípade tohoročného laureáta bolo a aj je nespochybnielne.

Podľa kritérií je možné v každom ročníku udeliť tri ceny a jednu hlavnú, ale vždy je možné aj udelenie zvláštneho ocenenia, ktorým chcú organizátori vyjadriť poďakovanie za osobitný prínos v oblasti uchovania hodnôt tradičnej ľudovej kultúry hornej Nitry. V tomto ročníku sme venovali zvláštne ocenenie dvom prihláseným projektom, ktoré dostali hmatateľnú podobu v knižnom vydani. Ich autori po zozbieraní čriepkov, ktorími sú informácie desiatok ľudí, sa venovali aj utriedeniu a zoradeniu, aby výsledku svojho bádania mohli dať aspoň miniatúrnu knižnú podobu. Členovia poroty tým chcú podporiť odhadanie aj ostatných, aby zozbierané poznatky z terénnych výskumov neostali založené v skrinkách a neskôr nezapadli prachom, ale aby sa z nich mohli tešiť aj iní, ktorým prinesú oblaženie duše, ale tiež aby ostalo dedičstvo našich starých mám a otcov nezabudnuté. (PhDr. Iveta Géczyová)

HANDRÁRSKA IZBA V KAMENCI ČAKÁ NA VAŠU NÁVŠTEVU

Dnes máme väčšie domy a menšie rodiny
Viac vymoženosťí, ale menej času
Znásobili sme naše majetky
ale zredukovali naše hodnoty
Učíme sa ako zarábať na živobytie
ale nie žiť
Život je však aj reťaz radosných momentov
nie je len o prežití...

V minulosti celé generácie zachovávali tradiče a rozvíjali spôsob života tak, ako to videli vo svojej rodine, dedine, krajinе. V súčasnosti sice využívame výdobytky modernej vedy a techniky, no na tradíciu nám veľa času nezostáva. S úmyslom pripomenúť si život a prácu predkov sa v Kamencu pod Vtáčnikom rozhodli otvoriť tradičnú izbu venovanú handrárskej tradícii. Po dohode so starostom obce Ing. Branislavom Krpelanom im pri realizácii tejto dobrej myšlienky pomohlo Regionálne kultúrne centrum v Prievidzi prostredníctvom Mgr. Jany Hvojnikovej. Tradícia handrárstva bola v 18. - 20. storočí pre Kamencu špecifická. Úspešne vytvorená izba z darov občanov bola slávnostne odovzdaná obyvateľom Kamencu dňa 27. 1. 2009. Čo dodať na záver? Milí čitatelia, ak Vás zaujali fotografie Handrárskej izby, ktoré sprevádzajú túto krátku správu, prídeťte navštíviť túto zaujímavú obec a pozrite si spomínanú izbu na vlastné oči.

Jana Hvojniková

OBNOVENÝ KULTÚRNY DOM V NECPALOCH

Kultúrny život Prievidze má svoje zázemie na viacerých miestach v meste. Podľa charakteru činnosti sa využívajú špeciálne dielne zariadenia, rôzne klubové priestory, alebo priestory určené na organizovanie spoločenských podujatí. Jedným z nich je aj kultúrny dom v mestskej časti Necpaly v správe Kultúrneho a spoločenského strediska. Vzhľadom na jeho výhodnú polohu nedaleko centra mesta, či charakter priestoru, bol tento kultúrny dom využívaný zo všetkých kultúrnych domov tohto typu (podobné sú aj v mestských časťach Malá Lehôtka, Veľká Lehôtka a Hradec) najčastejšie. Po viac ako tridsiatich rokoch nepretržitej činnosti, počas ktorej sa riešili len najnutnejšie opravy - vonkajšie schodištia, sociálne zariadenia či spadnutý strop v sále, sa kultúrny dom dostal do štátia, keď bolo jeho využívanie verejnosťou s ohľadom na technický stav pre návštevníkov už rizikom. Preto po dôkladnom zvážení týchto skutočností pristúpilo KaSS od 1. januára 2008 k jeho dočasnému uzavoreniu pre verejnosť. Združeniam a organizáciám, ktoré v ňom mali domovské zázemie, zabezpečilo náhradné priestory. Vedenie mesta sa zároveň rozhodlo pristúpiť k jeho rekonštrukcii. Bola vypracovaná projektová dokumentácia na rekonštrukciu, otázkou v tom čase zostało už len jej financovanie. Pomocnú ruku podala vláda Slovenskej republiky, ktorá na svojom výjazdovom rokovanií v prievidzskom Dome kultúry 30. apríla 2008 poskytla nenávratný príspevok vo výške 6 mil. korún (199 163,51 €). Zvyšné potrebné finančné prostriedky našlo vo svojom rozpočte mesto Prievidza a tak sa 1. augusta 2008 mohla začať rekonštrukcia v celkovej výške bezmála 9,5 mil. korún (315 324,23 €). V rámci tej boli kompletné zrekonštruované vnútorné sieťové rozvody, opravená strecha, izolácia proti presakujúcej spodnej vlhkosti, sociálne zariadenia, podlahy i okná, zmodernizovaný systém vykurovania a objekt bol

kompletnie zateplený. Vnútorná dispozícia sa taktiež zmenila. V rámci priestorových možností pribudla klubovňa pre činnosť klubu dôchodcov, sklad nábytku, šatňa pre verejnosť, plynová kotolňa, šatňa pre personál. Prínosom určite bude kompletné vybavená kuchyňa zodpovedajúca najvyšším gastronomickým a hygienickým štandardom. Hlavným priestorom však zostáva sála s kapacitou 130 návštevníkov. K jej úplnému estetickému dotvoreniu chýba ešte umelecké dielo, ktoré bude hotové v máji tohto roku.

Rekonštruovaný kultúrny stánok za účasti pozvaných hostí a obyvateľov Necpál bol slávnostne odovzdaný verejnosti po necelých piatich mesiacoch stavebných prác - 22. decembra 2008. Po úvodnom vystúpení mažoretiek TREND z Centra voľného času Spektrum v Prievidzi pásku spoločne prestrihli prednosta Mestského úradu v Prievidzi Mgr. Ľudovít Fábry, poradca ministra výstavby a regionálneho rozvoja a poslanec Mestského zastupiteľstva v Prievidzi Ing. Štefan Škríp a predsedníčka komisie kultúry TSK a poslankyňa Mestského zastupiteľstva v Prievidzi Mgr. Eleonóra Porubcová. Po krátkom kultúrnom programe, v ktorom vystúpili aj členovia domácej speváckej skupiny, si prítomní prezreli priestory kultúrneho domu, ktorý je v súčasnosti pripravený na organizovanie najrôznejších kultúrnych a spoločenských podujatí vrátane organizovania rodinných osláv, svadieb či stužkových slávností. Chceme však dať priestor aj iným aktivitám - hlavne z vlastnej produkcie, ktoré doposiaľ v tomto priestore absenovali.

V najbližších mesiacoch bude ešte potrebné kultúrny dom doplniť potrebnými drobnosťami (zrkadlá a zásobníky na sociálnych zariadeniach, rohože pri vstupných dverách a pod.). Už v týchto dňoch sa však záujem verejnosti o kultúrny dom zvýšil, čo nás samozrejme teší, ale i zaväzuje.

Peter Paulík
riaditeľ KaSS

PRIPRAVUJE SA NOVELA OSVETOVÉHO ZÁKONA

Osvetový zákon zastaral rýchlejšie, ako si priali jeho tvorcovia a v súčasnosti nepostihuje v plnej mieri problematiku kultúrno-osvetovej práce, zápasí s terminologickou rozkolisanosťou (ako celá oblasť kultúrno-osvetovej práce) nepomenúva súčasnú právnu formu a zriaďovateľov inštitúcií pôsobiacich v tejto oblasti, a preto nepredstavuje pre tieto inštitúcie nijakú ochranu. Jeho hlavným problémom je však nemohúcnosť smerom k možnosti dožadovania sa nejakého stavu, resp. nápravy stavu v oblasti kultúry a osvety. Za obdobie svojej praxe som sa nestretla s nedostatkom v oblasti kultúry, ktorý by bolo možné úspešne riešiť odvolajúc sa na osvetový zákon. A boli obdobia, keď reformátori uvažovali o premene osvetových stredísk na agentúry, v ktorých by namiesto kultúrno-osvetových pracovníkov pôsobili živnostníci, a mnoho ďalších revolučných nápadov už znelo naprieč Slovenskom, vrátane našej totálnej likvidácie (nedávny príklad z východu) - škoda ich vymenúvať, bolo by to len oživovanie spiacich duchov. Vždy, keď však niekto siahal na podstatu našej práce, sme so smútkom vraveli, že by tu mal byť zákon, ktorý určí základné mantiinely, a tie nebudú môcť prekročiť najmä tí reformátori, ktorí sú presvedčení, že treba všetko od základu zbúrať a na zelenej lúke postaviť novú, ničím nepoškvrnenú stavbu. Kým im dôjde, že nové a ničím nepoškvrnené, znamená aj nevedomé ako novorodenec, stihnu napáchat' veľa zla. Preto by tu mal byť zákon, ktorý umožní pracovať tým, čo pracovať chcú, definuje podmienky ich práce, zdroje, ktoré by k nim mali prúdiť a presne pomenuje, čo to tá ich práca vlastne je. Návrh nového zákona preto nanovo definuje náplň kultúrno-osvetovej práce, opiera sa o Stratégiu rozvoja miestnej kultúry a pomenúva inštitucionálnu základňu v oblasti kultúrno-osvetovej práce. Jeho pracovnú verziu dostali účastníci seminára venovaného problematike miestnej kultúry, ktorý pripravil ZMOS počas ITF Slovakiatour 2009 v Bratislave. V najbližšej dobe sa návrh zákona objaví aj na internetovej

stránke Ministerstva kultúry i ZMOS-u. Jeho zverejnenie by malo rozprúdiť bohatú verejnú diskusiu o obsahu zákona, lebo len tak má nový zákon šancu byť lepším ako jeho predchodca.

Ludmila Húšková

ODPORÚČAME DO VAŠEJ KNIŽNICE OSVETÁRA

Slavomír Solárik: Muzikoterapia alebo Liečivá sila hudby

„Nervózny a uponáhľaný spôsob života udržiava človeka neprestajne v napäti, a to ovplyvňuje jeho správanie, myšlienky a pocity. Hudba, ktorá vychádza z prirodzenej harmónie prírody, výrazne ovplyvňuje psychiku človeka ... ustupujú bolesti hlavy, prehľbuje sa spánok, miznú problémy so zaspávaním, znižuje sa krvný tlak, predlžuje sa dych a takto sa znižuje reakcia na stres. Hudobná terapia posilňuje celý imunitný systém. Pôsobi nielen na naše vedomie, ale zasahuje aj naše podvedomie. Určité tóny a rytmus priamo vyvolávajú a uvoľňuje dlho

Slavomír Solárik

potláčané emócie. Jednoducho - očistujú dušu." PhDr. Slavomír Solárik, PhD., vo svojej práci „Muzikoterapia alebo Liečivá sila hudby“ zhrnul svoje dlhorocné bohaté poznatky hudobného pedagóga, hudobníka a skladateľa. Muzikoterapiu má aj vo svojej pedagogickej aprobácii - vyštudoval ju na Fakulte zdravotníctva a sociálnej práce Trnavskej univerzity.

Jeho kniha sa zaobrá muzikoterapiou nielen ako prevenciou v liečebno-výchovnej starostlivosti o psychicky, somaticky a sociálne narušených jednotlivcov, ale aj ako doplnkovou liečbou pri niektorých civilizačných ochoreniach. Prvá časť práce sa venuje histórii muzikoterapie vo svete i na Slovensku. V ďalšej

časti sa môžete dozvedieť niečo viac o procese pôsobenia hudby na človeka, tak ako ho popisuje súčasná muzikoterapia. Pre bežného čitateľa bude asi najzaujímavejšia tretia a štvrtá časť knihy, kde autor veľmi názorne popisuje a vysvetľuje niektoré relaxačné techniky využívajúce blahodarné pôsobenie hudby. Piata časť je venovaná autorovmu výskumu hudobnej relaxácie a terapeutickým účinkom jednotlivých hudobných nástrojov.

Ak teda chcete urobiť niečo pre rozvoj svojej osobnosti, ak hľadáte nové cesty, ako bojať so stresom, alebo si len chcete rozšíriť obzor, táto publikácia patrí do vašej knižnice.

MEDAILÓN

ČIPKOVÉ SNY KRISTÍNY PODMANICKEJ

S jej výtvarne pôsobivými a technicky čistými dielami a dielkami stvárnenými technikou palíčkovanej čipky sa stretávame už desaťročia. Zaujmú originalitou, invenčnosťou, vskutku netradičným využitím tejto starej techniky. Od začiatku si v nej hľadala vlastnú cestu, vlastný štýl. Možno aj preto je ľahké ju zaradiť do určitej, vyhranenej skupiny tvorcov. Popri úžitkovom využití tradičnej čipky odvážne túto techniku používa vo voľnej tvorbe textilných závesných obrazov, komponovaných často priestorovo.

Začiatkom tohto roka si táto originálna „čipkárka“ pripomnula významné životné jubileum. Pri tejto príležitosti nám prezradila niečo o svojich tvorivých zámeroch, o svojich „čipkových“ snoch.

- Tvoje zaradenie medzi ľudových umelcov je podľa mňa zjednodušené. Ty sama by si svoju tvorbu zaradila do tradičnej ľudovej tvorby, alebo textilného výtvarníctva všeobecne?

Zatiaľ som svoju tvorbu nejako cielene nezaraďovala. Tradičná paličkovaná čipka je náročná, zložitá a pracná. Ja z nej ovládam len zlomok. Obdivujem ju v každom smere, rovnako jej tvorcov. Napriek tomu, že techniku paličkovania používam pri realizácii svojich prác, bolo by príliš odvážne zaradiť moju tvorbu medzi tradičnú ľudovú, pretože tá má veľa zložitých väzieb a množstvo vzorov, kým ja používam často tie najjednoduchšie väzby. Ale práve kvôli technike bola moja práca občas zaradená medzi ľudovú tvorbu, čo ma veľmi potešilo. Moje práce majú jednoduchý tvar a vzor - celok vytvára priadza, jej farebnosť a štruktúra, zoradenie vo vrstvách i rám. Vo svojom výsledku je to len voľná textilná tvorba.

● **Záujemcovia o paličkovanú čipku o Tebe vedia už desaťročia. Poznáme tvoju tradičnú pásovú čipku, textilnú bižutériu, tvoje originálne závesné obrazy z paličkowanej čipky, ale aj viacvrstvové priestorové diela. Akým smerom sa v súčasnosti uberaš, čo je Tvojou prioritou ?**

Často rozhoduje čas a požiadavky, pretože táto práca je moja živnosť. Aj drobné dielko je náročné na čas, trvá mnohokrát desiatky hodín, kým vidieť výsledok. Napriek tomu sa snažím venovať voľnej tvorbe, odevným doplnkom a občas i tradičnej čipke. Mám rada striedenie tém, po veľkorozmerných veciach rada robím drobnosti pri opakujúcich sa vzoroch relaxujem. Vždy sa teším na nové veci a baví ma občas experimentovať s farbou a tvarom.

● **Každý tvorí v určitej životnej situácii. Zaujíma ma, ako si ako manželka, matka a dnes už aj stará matka, dokážeš vytvoriť časový priestor, ale aj nevyhnutný pokoj pre tvorivú činnosť ?**

Roky sa mi darilo intenzívne sa venovať svojej práci, pretože moje povolanie je mi koníčkom. Deti sú dospelé, takže okrem nevyhnutného

času pre domácnosť a rodinu som svoj pracovný aj voľný čas paličkovala. Aj tak sa mi zdalo, že deň je krátky a času málo. Keď pribudli vnúčatá, svoj čas som musela rozdeliť na rodinné a pracovné povinnosti. Pri dobrej vôle sa všetko dalo zosúladíť tak, aby som v každom smere stihla to dôležité a podstatné. A čo práve nehorelo, muselo počkať. Napokon, dnes už iba zriedka vystavujem a predvádzam, pretože nemám dostatok vecí. Čas investovaný do detí však nepovažujem za stratený a chvíle s nimi si vychutnávam.

● **Každý, kto chce vo svojej tvorbe odborne, umelecky rášť, sa potrebuje konfronťovať s inými tvorcami v danej oblasti tvorby. Nechýbajú ti takéto inšpiratívne kontakty? Ako a kde ich nachádzaš ?**

Vo svojej tvorbe som bola celé roky izolovaná, pretože som samouk. Na jednej strane to bola výhoda, hned' na začiatku som totiž išla vlastnou cestou a vytvorila si svoj štýl, ktorý neboličím ovplyvnený. Keď som sa po rokoch práce stretla s tvorbou iných čipkárov na celoslovenskej výstave v Martine, bola som prekvapená rozmanitosťou prác. Odvtedy sa mi podarilo viackrát sa zúčastniť na celoslovenských i medzinárodných čipkárskych výstavách - častejšie však len ako divák. Bola som očarená krásou čipky, rôznorodosťou jej prevedenia, novými nápadmi a možnosťami. Z roka na rok sa i v tejto - v podstate starej technike - posúvajú hranice kreativity. Študujem ča-

sopisy zaobrajúce sa čipkou a vždy keď sa objaví nová kniha venovaná čipke, neodlám.

● **Tvoja práca nie je len o technike - technikou čipky vytváraš voľné obrazové a priestorové kompozície. Kde pre takúto tvorbu čerpáš námety?**

Námety čerpám z bežných vecí a námetov okolo nás. Nápady prichádzajú samé, stačí to len nakresliť. Občas sa však stalo, že si niekto niečo želal, zákazníčka vyslovila tému, ktorá

ma posunula k niečomu novému. Často uvitam takéto výzvy.

● **Určite máš určitú métu - čo by si chcela prostredníctvom paličkovanej čipky dosiahnuť. Prezradíš nám teda, tvoje „čipkové“ sny ?**

Mám jasnú predstavu o niekoľkých nových veciach, ktoré chcem realizovať. Veľmi ma láka tradičná mnohopárová čipka. Túžim urobiť niečo nové v odevnej tvorbe. Podstatné je, že chuť do práce stále mám.

Amália Lomnická

PREMIÉRY, VYDANIA, VERNISÁŽE

VYZNANIA Z PALETY

Výstava z tvorby Alojza Petráša

Galéria Regionálneho kultúrneho centra

Verniság: 23. januára 2009

Ak je každá výstava zároveň istou tvorivou bilanciou vystavujúceho autora, treba povedať, že výstava Alojza Petráša príznačne pojmenovaná „Vyznania z palety“, priniesla svedectvo o vzácnej kontinuite jeho tvorby od 60-tych rokov po súčasnosť. Rovnako svojich návštěvníkov presvedčila o neslabnúcej tvorivej energii a temperamente, ktoré tomuto autorovi umožňujú originálne, svojské, výrazným expresívnym štýlom reagovať na výzvy súčasnej doby. Výstavu možno bez rozpakov nazvať skutočnou kultúrnou udalosťou Prievidze na začiatku roka 2009.

Predloženou, tematicky i výrazovo silnou kollekciou svojich obrazov vystavujúci autor dokazuje, že je umelcom idúcim k podstate, akokoľvek je táto podstata konfliktná, dramatická, plná ľažko uchopiteľných kontrastov. Adekvátne, formou expresívnych výrazových prostriedkov tieto rozpory a zložité výzvy súčasnej doby reflektuje a na ploche obrazu s nimi zvádzia poctivý zápas. Vznikajúci obraz je tak zároveň i záznamom, projekciou tohto zápasu, vždy však hľadajúci isté vyznenie, katarziu.

K expresivnosti diel vystavujúceho autora významne prispieva jeho spontánna práca s farbami, podvedome využívajúca ich symbolické pôsobenie. Z nervného akoby obnaženého maliarskeho rukopisu autora priam cítiť silu okamihu - vnútorný impulz, ktorý u neho vždy pred prvým položením štetca na plátno mobilizuje energiu, aby ju postupne, koncentrovaným výrazom, transformoval na maľbu.

Spontánosť, expresívna sila jeho maliarskej výpovede nie je v rozpore s vyhraneným myšlienkovým konceptom autora. Sám priznáva motiváciu optimistickou kresťanskou filozofiou evolucionizmu Theillard de Chardina. Stotžnenie sa s ňou mu umožňuje tvoriť nekonvenčne, s priznaním pochybností a rozporov, avšak s vierou v zmysel akéhokoľvek počinania. Aj preto sa s dôverou zmocňuje námetov, ktoré sú ozajstnou výzvou k tvorivému zápasu. Sú nimi predovšetkým biblické príbehy a evanjeliá, pre ktoré nachádza paralelu v ľudskom bytí a údele. Akokoľvek sa chce človek tomuto

údelu vzpierať, jeho individuálny údel je iba súčasťou vše Zahŕajúceho božieho konceptu.

Autor nachádza vnútornú silu i na spracovanie takých univerzálnych námetov, ktoré sú odrazom súčasného konfliktného sveta, neu-stálych všeľudských sporov a bojov vedených na úrovni fyzickej, kultúrnej i duchovnej, pre-mietajúcich sa do farebne kontrastných a dynamických kompozícií symbolizujúcich tento boj. Výrazom jeho znepokojenia je cyklus obrazov reagujúci na devastujúci vplyv ma-sovej kultúry a médií na vedomie nezrelých jedincov, či deformujúci vplyv biznisu, honby za majetkom na spirituálnu podstatu človeka. Na výstave nechýbala autorova oblúbená téma ľudových slávností, v stvárnení ktorej sa ľudové motívy spájajú so sakrálnymi. Výstava predstavila i kolekciu majstrových akvarelov, spájajúcich v sebe bezprostrednosť línii so skúsenosťou farebnej kompozície.

Možno konštatovať, že samotná výstava jubilujúceho autora bola slávnosťou, pri ktorej sme ho cez jeho tvorbu nachádzali vzácne sviežeho, pripraveného zdieľať nielen radosť, ale aj pochybnosti a rozpory, tvorivo ich prekonávať a plody tejto tvorby ponúkať ako dar nám všetkým.

Amália Lomnická

PRIEVIDZA MESTO NÁŠHO SRDCA

Vydalo: Štúdio Harmony s.r.o. Banská Bystrica v edícii Genius loci pre MESTO PRIEVIDZA

Zodpovedný redaktor: Lýdia Ondrejková

Zostavila: Ľubica Škrinárová

Fotografie: Lukáš Grešner

Autorský kolektív: Katarína Keratová, Juraj Galvánek, Erik Kližan, Iveta Géczyová, Barbora Matáková, Jaroslava Kupčíková, Amália Lomnická, Ondrej Čiliak, Viliam Ugróczy

Vydávanie reprezentatívnych publikácií o mestách a obciach je dnes mimoriadne dôležité z hľadiska ich propagácie v rámci cestovného ruchu. Takúto funkciu však plnia i rôzne propagačné materiály menšieho rozsahu, ktoré majú pre turistu, či akéhokoľvek iného návštěvníka propagovanej lokality základný orientačný či informačný význam. Sú to predovšetkým rôzne mapy, sprievodcovia, skladačky či brožúrky pojednávajúce o vybranej téme, pamiatke či udalosti viazané na určitú lokalitu.

Nemožno poprieť, že by o Prievidzi nebolo v posledných rokoch vydávaných množstvo takýchto drobných propagančných materiálov. Chýbala však rozsiahlejšia publikácia, sústreďujúca o tomto prudko sa rozvíjajúcemu meste širšie spektrum zasvätených informácií nielen z hľadiska jeho aktuálneho stavu, ale i jeho prírodnej či historickej genézy. Publikácia pojednávajúca o vzácnych architektonických a iných kultúrnych pamiatkach bez povrchnej popisnosti, v hlbších historických súvislostiach, neopomínačia však zároveň súčasný rozvoj mesta. Od vydania poslednej knihy o tomto meste, ktorou bola „Prievidza nepoznaná“, uplynulo totiž už desať rokov. V rozhodovaní, ktoré pred vydavateľom a autorským kolektívom stalo - či vydala monografiu, alebo vskutku reprezentatívnu obrazovú publikáciu, bol od začiatku jasný príklon k druhému variantu. Aj keď sa kniha rodila necelé dva roky, čo vzhľadom na tento ambiciozny projekt zdaleka nie je adekvátny časový horizont, vo svojom výsledku sa zrodilo dielo hodné svojho názvu. Domnievam sa totiž, že bez obetavosti a vskutku „srdečného“ vzťahu tvorcov publikácie k tomuto mestu, by takýto projekt ľahko mohol uzrieť svetlo sveta v tak krátkom čase. Ten bol do veľkej miery limitovaný významnými výročiami, ktoré si Prievidza pripomína

práve v minulom roku. (895. výročie prvej písomnej zmienky o Prievidzi a 625. výročia udelenia výsad slobodného kráľovského mesta). Existujúci časový limit, ktorý vydavatelia stihli takpovediac v hodine dvanásťej, sa však, našťastie, na úrovni publikácie neodrazil. Vydavateľstvo Harmony, s.r.o., ktoré spolu s autormi jednotlivých kapitol dotváralo a doslova modelovalo finálny a zjednocujúci tvar publikácie, skôr stalo pred problémom takej selekcie pripraveného textu, aby v ňom dominovali faktografické a v originálnych súvislostiach príťažlivé informácie ako adekvátny pendant k bohatej obrazovej zložke knihy. Verím, že jednotlivé kapitoly približujúce Prievidzu od jej najstarších archeologických nálezov, dokladov zachovaných v kameni, písme, v architektonických a kultúrnych pamiatkach, odkazoch významných osobností až po jej súčasný rozvoj v oblasti školstva, kultúry, športu a priesmystu, zaujmú nielen čitateľa pre ktorého je Prievidza mestom jeho srdca. Získa si aj záujemcov, ktorí ju iba chcú bližšie poznať a nájsť si k nej vzťah. Jej vydanie má iste nemalú dokumentárnu a - nebojme sa to povedať - i edukačnú či didaktickú hodnotu najmä pre mladšiu generáciu.

Amália Lomnická

KULTÚRNY MONITOR

Výstava JAS V NÁS

O jednom zaujímavom výstavnom počíne v Diviakoch n/Nitricou

Úsilie mnohých obcí v regióne horného Ponitria smeruje k napĺňaniu svojho poslania aj v oblasti kultúrnych aktivít a potesiteľný je i fakt, že predstavitelia samosprávy podporujú realizáciu množstva nových, dovtedy nepripravovaných podujatií. Popri tradičných akciách v osvedčených formánoch, akými sú vystúpenia školskej mládeže, zábavy či koncerty alebo prezentovanie dovezenej kultúry, pribúdajú aj nové, na realizácii ktorých participujú ďalšie ustanovizne, majúce v tomto smere

skúsenosti a disponujúce aj dostatkom výstavného mobiliáru a kvalifikovaným personálom. Spolupráca samosprávy a regionálnych kultúrno-výchovných ustanovizní na hornej Nitre patrí už niekoľko rokov k pravidelným a osvedčeným, s takmer vždy zaručeným dobrým výsledkom.

Spoločnú aktivitu uskutočnila v závere roka 2008 aj obec Diviaky nad Nitricou s Hornonitrianskym múzeom v Prievidzi. Iniciátorou prípravy spoločného podujatia bola predsedníčka Komisie kultúry pri Obecnom zastupiteľstve v Diviakoch nad Nitricou pani Ol'ga Domanická, ktorá sa podieľala na organizačnom zabezpečení. V hlavnom zámere realizovanej výstavy bolo predstaviť tvorbu neprofe-

sionálnej výtvarníčky, rodáčky z tejto obce - Ing. Eleonóry Divékyovej. Absolventka zvolenskej techniky, pracujúca v jednej z bratislavských softwarových spoločností, začala svoju túžbu po maľovaní a kreslení napĺňať až v dospelom veku. Rozhodujúcim impulzom bol nielen živý kontakt s výtvarnou obcou, návštevy galérií a rozmanitých výtvarných prezentácií, ale aj opakovaná účasť na rozmanitých výtvarných kurzoch, kde si osvojila niekoľko druhov techník, tak kresliarskych ako aj maliarskych.

Výsledky jej aktívneho pôsobenia predstavila výstava JAS V NÁS, ktorá prezentovala súbor viac ako dvoch desiatok malieb a kresieb. Každá z prác Noriky Divékyovej je odrazom vnútorného sveta s dominantným vyjadrením pocitov a snivého optimizmu, s akcentom na súčasný svet, ale súčasne je i hľadaním odpovedí na otázky objavujúce sa v myслиach každého jedinca. Citlivé využitie farieb v príbuzných odtieňoch dáva vyniknúť ústrednej téme, ktorá je vzdy zobrazením z reálneho sveta. Predstavy i presvedčenia sa spájajú do pôsobivých výtvarných celkov, ktoré spolu s pomenovaniami vytvárajú harmonické dielko. Využitie viacerých výtvarných techník umožňuje hravé kombinácie farieb, ktoré zodpovedajú zvolenej téme. Mnohé z vystavených prác ukázali precíznosť výtvarníčky a súčasne aj dokladovali postup a rast v zvládaní kresliarskeho umenia a farieb.

Výstava JAS V NÁS, ktorá bola realizovaná v Kultúrnom dome v Diviakoch nad Nitricou otvorila cestu takejto formy kultúrno-spoločenského diania v podmienkach obcí a verme, že organizátori v nastúpenom trende budú pokračovať aj v budúcom období.

-iga-

V NOVOM ROKU S NOVÝMI NÁDEJAMI ...

Jedna otázka pre PIATICH riaditeľov kultúrnych zariadení na hornej Nitre

Máme za sebou prvý mesiac roka 2009. Je to iste zložité obdobie, keď ešte bilancujeme dosiahnuté výsledky starého roka a zároveň rozbiehame aktivity roka nového. V čom bude, podľa Vášho názoru, tento rok pre Vašu kultúrnu inštitúciu iný, ako ten predošlý - s akými novými víziemi a nádejami doň vstupujete - aké zaujímavé projekty, hodné pozornosti priaznivcov kultúry sa v ňom chystáte realizovať?

Mgr. Ludmila Húsková, poverená riadením Regionálneho kultúrneho centra v Prievidzi

Popri všetkých pravidelných aktivitách prehliadkach, súťažiach, festivaloch realizovaných v úzkej spolupráci s mestami a obcami regiónu, by sme chceli pokračovať v systematickom budovaní diváckeho a návštevníckeho zázemia v našich nových priestoroch. Už v minulom roku sme zaviedli pravidelné **hudobné štvrtky**, počas ktorých predstavujeme v čo najširšom zábere hudobnú scénu nášho regiónu i zaujímavých hostí z celého Slovenska. V tomto roku chceme ponuku obohatiť o **podujatia klubového typu** zamerané na hovorené slovo - umelecký prednes či komorné divadlo. Radi by sme našimi aktivitami oslovilí školopovinnú mládež a naučili ju chodiť k nám napríklad na **výchovné koncerty, stretnutia s poéziou...** Posilniť by sme chceli aj škálu vzdelávacích podujatí: Začína pracovať **Regionálny klub starších** a pre deti MŠ a prvého stupňa ZŠ sme pripravili **environmentálny projekt „Čo stromy vedia, ale nepovedia”**. Sľubne sa rozbehla **výstavná činnosť v novej galérii**. Pretože však obrazy - akokoľvek sú krásne - mlčia, musíme o to hlasnejšie vo fáze pozývania hovoriť za ne. A tak nás čaká neľahká úloha priviesť Prievidžanov do tichého sveta výtvarného umenia. Nesmiem zabudnúť na **nový festival Aprílové fúzie**, ktorý

by mal predstaviť džez a jeho prieniky do ďalších hudobných žánrov v pódiovej podobe, ale aj prostredníctvom bohatého edukačného programu workshopov a seminárov. Festival sa uskutoční v Prievidzi i v Bojniciach a chystáme ho spolu s KC Bojnice a KaSS Prievidza. Na záver sa pochválím dvomi úspešnými projektami cezhraničnej spolupráce. Pod gesciou Mgr. Amálie Lomnickej v tomto roku odštartuje projekt **ACTE** (Action contemporaine pour la Transmission Européene) - veľký výmenný projekt v oblasti divadla, v ktorom budeme spolupracovať s Divadlom Ches Panses Vertes z Amiens - vedúcim partnerom projektu - a partnermi z ďalších 6 - ich krajín. Začíname realizovať jednotlivé aktivity projektu „**O tradici pries hranici**“ v spolupráci s vedúcim českým partnerom OZ Kunovjan Kunovice - a ďalšími partnermi Trenčianskeho kraja. O všetkom tomto by ste sa mali oveľa viac dozvedieť na našej novej internetovej stránke, ktorá bude súčasťou nového obrazu Regionálneho kultúrneho centra. Oň sa snažíme v nových priestoroch a s novým názvom už od polovice roku 2007.

PhDr. Iveta Géczyová, riaditeľka Hornonitrianskeho múzea v Prievidzi

V podstate už druhý rok (a mimoriadne netrpeživo) očakávame zverejnenie výzvy na projekty, ktoré majú umožniť získanie prostriedkov zo štrukturálnych fondov na rozsiahlu **rekonštrukciu celého múzejného areálu**, aby múzejníci mohli plniť služby vo vzťahu k verejnosti na požadovannej úrovni. Sme presvedčení, že práve tento rok sa stane tým prelomovým a spracovaná projektová dokumentácia i pripravený múzejný program získajú podporu. Predpokladáme začatie s rozsiahloou rekonštrukciou, ktorá však neovplyvní múzejný program.

Aj v tomto roku ponúkneme zaujímavé výstavy, krátkodobé prezentácie a pripravujeme i nové formy múzejnej prezentácie. Nepochybne takým najdôležitejším podujatím medzi výstavami bude **Res ipsa liquitur** (Vec hovorí sama za seba). Špecializovaná výstava o historickom dianí určená najmä nevidiacim a slabozrakým, ale aj všetkým so záujmom o muzeálne doklady. Pre školákov sú určené podujatia **Deň pre človeka**, ktoré každý mesiac majú

inú tému. Ďalej **Múzejné hry a Prázdninové stredy v múzeu** s ponukou rozmanitých tvorivých dielni. Návštevníkov určite potešia i programy počas Medzinárodného dňa múzeí, Noci múzeí (15.-16. máj) a Dňa európskeho kultúrneho dedičstva (18.-19. september), na ktorých nebudú chýbať krátkodobé prezentácie muzeálií, ale aj poradenstvo a konzultácie.

Ambíciou hornonitrianskych múzejníkov aj v roku 2009 je zodpovedná príprava programov, plných invenčných nápadov s akcentom na sprostredkovanie poznatkov.

Mgr. Jarmila Žišková, riaditeľka Domu kultúry Mesta Handlová

Rok 2009 bude pre nás určite iný ako predošlý, ale isto aj budúce. Priemyselná ťažba uhlia na Slovensku sa dožíva 100 rokov a jej zrod sa uskutočnil v roku 1909 práve v našej baníckej Handlovej. Toto významné výročie si chceme pripomenúť veľmi dôstojne a preto sme pripravili celý súbor podujatí určených pre všetkých občanov nášho mesta, regiónu, ale aj s presahom hraníc našej vlasti. V januári sme rok osláv otvorili Šachtágom, čo je organizovaná banícka zábava, spojená s prijímaním nových členov do rodiny baníkov, skokom cez kožu ošliader. Handlovský banícky spolok prezentoval skrátenú podobu Šachtágu aj v rámci výstavy cestovného ruchu SlovakiaTour 2009. Popri tom sme prezentovali aj rezbárske dielo Jána Procnera inšpirované baňou. Sme šťastní, že nachádzame podporu poslancov nášho mesta, podnikateľov a firiem, ale aj množstva dobrovoľných aktivistov. Aj pre ďalšie významné tohtoročné projekty nachádzame podporu nášho zriaďovateľa. V júni nás čakajú hned tri. Prvým je **Cesta rozprávkovým lesom** - ako ináč, tento rok plná rozprávok o permoníkoch, uhliaroch a tajomstvách podzemia. Druhým sú **Enduro preteky** v mestskej časti Morovno a tretím **Banícka rallye**, ktorej trať v tomto roku povedie cez významné banícke mestá a bude spojená s prezentáciou kultúry banských miest. Osobne sa teším na **sochársko - rezbárske sympózium** s názvom „**Ako sa robí umenie**“, ktoré sa uskutoční v trvaní jedného týždňa v jednom z našich parkov, nazvaným Hanpark. V ňom budú Handlovčania sledovať ako sa kus dreva mení na sochu.

Pre ľudí s umeleckými vlohami sme pripravili tri súťaže. **Súťaž o najkrajší suvenír venovaný storočnici** bude určená všetkým zručným Hornonitranom. Ďalšej výtvarnej súťaže „**Se-díme na čiernom zlate**“ sa môžu zúčastniť deti z MŠ a ZŠ. Pre nadšencov literárnej tvorby vyhlásime literárnu súťaž: „**Môj dedo bol baník**“. Súťaže sa môžu zúčastniť študenti ZŠ a SŠ. Zborník, ktorý vznikne z týchto prác, bude uvedený do života počas osobitného večera poézie za prítomnosti autorov.

Najvýznamnejším podujatím budú **Regionálne oslavy Dňa baníkov 2009**, v rámci ktorých chystáme celú plejádu akcií. Oslavy storočnice vyvrcholia Handlovskými katarínskymi dňami. Som rada, že som mohla čitateľom priblížiť naše tohtoročné zámery. Verím, že v zmysle súčasného porekadla „všetko je na webe“, navštívia stránku Domu kultúry Mesta Handlová alebo stránku mesta, kde im ponúkame viac informácií. Verím, že svoj voľný čas strávite aj s nami Handlovčanmi na našich podujatiach. Tešíme sa na Vás.

Bc. Peter Paulík, riaditeľ Kultúrneho a spoločenského strediska v Prievidzi

Iný určite bude. Chceli by sme - aj sme si to vinšovali na začiatku tohto roku - aby bol lepší ako ten predchádzajúci, ale obávam sa že nebude... Obávam sa, že ten optimizmus, ktorý prichádzal medzi národ v posledných rokoch, dôsledky finančnej krízy v tomto roku opäť zabrzdia. A pretože len schopnosť človeka vyprodukovať viac ako potrebuje, vedie k orientácii na kultúru, myslím si, že človek bude produkovať menej ako potrebuje, menej sa bude orientovať na kultúru, no a z toho pramení ten môj „prehnaný optimizmus“... Nikdy však

nie je tak zle, aby nemohlo byť ešte horšie a určite budeme pokračovať v práci, ktorú sme s kolegami pred niekoľkými rokmi začali. **Tradičné oblúbené celomestské podujatia** dostanú novú tvár - určite budeme pokračovať po vlaňajšom pilotnom ročníku v usporadúvaní letných kultúrnych podujatí na Námestí slobody pod názvom „Kam v lete“. Chceme

pružne reagovať na podnety našich divákov, prinášať programy z aktuálnej ponuky našich partnerov, ale vrátime sa v repríze aj k programom, ktoré sa tešili mimoriadnej pozornosti divákov. Želáme si, aby sa rady našich skalných divákov rozrástli o ďalších verných priaznivcov, pretože pre kultúrneho pracovníka nič nie je väčšou a krajsou odmenou ako vypredané hľadisko!

Viliam Kurbel, riaditeľ Domu kultúry Kanianka

V roku 2009 si Dom kultúry v Kanianke pripomene 10. výročie svojej existencie. Myslím si však, že tento rok bude pre nás jeden z najnáročnejších. Hospodárska kríza sa určite odrazí i v kultúrnej sfére. Tá je totiž, čo sa týka financií, najzraniteľnejšia. Aj napriek tomu sme pre priaznivcov kultúry pripravili mnoho zaujímavých akcií, či už tradičných, alebo celkom nových.

V rámci 90.výročia vzniku nášho divadelného súboru sa uskutoční v Kanianke **celoslovenský seminár k problematike tradičného ochotníckeho divadla**. V rámci osláv chystajú

divadelníci reprízu ľudovej hry v úprave Miša A. Kováča „Svätá Dorota“ a spolu s detským divadlom premiéru divadelnej hry O. Jariabka: „Zlatý kvet z Tatranskej doliny“. Chceme nadviazať na úspešný I. ročník súťaže v speve populárnej piesne „Kaniansky talent“. Tohto ročného II. ročník by mal nadobudnúť medzinárodný rozmer a súťažiť by sa malo i v speve ľudových piesní. Naša obec má podpísanú Zmluvu o spolupráci a partnerstve s Fryštá-

kom (ČR-Zlínsky kraj). Obe obce podali koncom uplynulého roku projekt zameraný na obnovu a rozvoj kultúrnych tradícií fryštácko-kanianskych, časovo rozdelený na roky 2009-2011. Zaujímavými aktivitami projektu sú výtvarná a literárna súťaž na tému „Moja rodna obec“, prezentácia prác ľudových umelcov oboch obcí, ako aj prezentácia tradičných slovenských a českých jedál pod názvom „Tradičná kuchyňa spoza hraníc“. Pozoruhodnou akciou, ktorú projekt zahŕňa, je medzinárodný festival „Majstri dychovej hudby“, na ktorom vystúpia majstri SR, ČR a majstri Európy dychovej hudby. Vďaka projektu by sme v tomto roku chceli začať s prepotrebňím **dobudovaním divadelnej sály** v našom dome kultúry. A keďže aj chlebom je človek živý, pre milovníkov dobrého jedla a zábavy sme pripravili zábavné súťaže v príprave fazuľových špecialít „Ančina fazuľa“, či „Klobáskový festival“. Jeho víťazi postúpia na svetový klobáskový festival do Békešskej Čaby v Maďarsku. Na tieto, ako aj ďalšie zaujímavé akcie, Vás, vážení čitatelia, do Kanianky srdečne pozývame.

Pripravila: Amália Lomnická

SPOLOČNOSŤ OTVORENÁ VŠETKÝM

ZAOSTRENÉ NA SENIOROV

V roku 2009 Regionálne kultúrne centrum v spolupráci s Okresným riaditeľstvom Policajného zboru v Prievidzi rozbehlo nový vzdelávací projekt určený pre seniorov. Každý mesiac navštievujeme kluby dôchodcov, kde pre nich robíme besedy na témy ako sa nestáť obeťou podvodníka, ako sa brániť pri napadnutí, ako sa správať v cestnej premávke.

Ako prvých sme navštívili seniorov z Oslian. Informovali sme ich o prípadoch, ktoré sa stali v našom regióne, aké spôsoby a metódy podvodníci najčastejšie využívajú, na čo si treba dávať pozor. Privítali nás so záujmom a po chvíli sa rozprúdila podnetná diskusia.

Veríme, že naše stretnutie bolo pre seniorov prínosom a želáme im, aby na vlastnej koži

nikdy nepocítili, aké je to byť obeťou podvodu.

Monika Ergangová

DROGY MEDZI NAMI

V roku 2008 prebiehal už druhý ročník projektu Drogová problematika sa netýka len ohraničenej skupiny ľudí, ale je to fenomén, ktorého šírenie dávno prekračuje všetky hranice. Je to problém, o ktorom treba veľa hovoriť, mať dostatočné množstvo informácií o nebezpečenstvách, ktoré v sebe drogy a závislosť skrývajú.

Projekt „Drogy medzi nami“ mal dve etapy: výtvarno-literárnu súťaž a besedy s odborníkmi. Do súťaže sa zapojilo 257 žiakov a študentov z okresov Prievidza a Partizánske. Zo súťažných prác sme pripravili sprievodnú výstavu, ktorá bola prístupná verejnosti v Regionálnom kultúrnom centre v Prievidzi počas decembra.

Vyhodnotenie súťaže sprevádzali diskusné stretnutia zamerané na aktuálne otázky súvisiace s problematikou drogových závislostí z hľadiska sociálneho, psychologického a právneho.

Viedli ich odborníci - PhDr. Marta Dudžíková, psychologička z Centra pedagogicko-psychologických služieb a prevencie v Prievidzi, RNDr. Beáta Benčová zo skupiny prevencie vnútorného odboru Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Prievidzi, npr. Bc. Vít Zajac - koordinátor prevencie Mestskej polície v Prievidzi a PhDr. Jana Vrtelová - terapeutka resocializačného zariadenia Provitál v Koši.

Monika Ergangová

Hlavný organizátor:
Občianske združenie Beniakove Chynorany
Spoluorganizátori:
Obec Chynorany
Trenčiansky samosprávny kraj
Regionálne kultúrne centrum v Prievidzi
Tribečské osvetové stredisko Topoľčany
Malokarpatské osvetové stredisko Modra
Stredoslovenské osvetové stredisko Banská Bystrica
Miestny odbor Matice slovenskej Košice
Matica slovenská
Spolok slovenských spisovateľov
Miestny odbor Matice slovenskej Chynorany
s finančnou podporou MK SR

XVI. SLOVENSKÝ FESTIVAL POÉZIE

Beniakove Chynorany

Chynorany 20. - 22. február 2009

Program:

Piatok 20. február 2009

19.00 L. Feldek: Jánošík podľa Vivaldiho

*Divadelné predstavenie DS Matičiar pri MO MS Chynorany
Kultúrny dom V. Beniaka*

Sobota 21. február 2009

do 9.00 Prezentácia účastníkov - Katolícky dom Chynorany

9.00 Z grafickej a ilustračnej tvorby Dušana Kállaya
vernísáž výstavy, Katolícky dom Chynorany

9.30 Slávnostné otvorenie festivalu -
Katolícky dom Chynorany

10.00 Celoslovenská súťaž v umeleckom
prednese poézie - *Katolícky dom Chynorany*

14.00 Pocta básnikovi - *Kultúrny dom V. Beniaka*

14.30 Oslovení poéziou - *Pamätná izba V. Beniaka*

16.00 Rímskokatolícky kostol Božského srdca
Ježišovho Partizánske - prehliadka kostola

17.00 Hra na ocina a maminu
*Divadelné predstavenie Divadla mladých 6 Pé
pri DZ Partizánske - ART P Centrum Partizánske*

20.00 Hviezdne inšpirácie - prezentácia inšpiratívnych
prednesov a hudby - *Katolícky dom Chynorany*

20.00 Spoločenské púsedenie účastníkov
Katolícky dom Chynorany

Nedelia 22. február 2009

8.00 Svätá omša - *Rím. katolícky kostol Chynorany*

9.30 Hodnotiaci seminár - *Katolícky dom Chynorany*

13.00 Slávnostné vyhodnotenie festivalu
Katolícky dom Chynorany

ROZHODLI STE SA 2% Z VAŠICH DANÍ ZA ROK 2008 VENOVAŤ NA PODPORU KULTÚRY HORNEJ NITRY ? ? ?

AKÁNO, O VAŠU PRIAZEŇ SAZNOVU UCHÁDZA:

K-2000 združenie na podporu kultúry hornej Nitry

Sídlo: 971 01 Prievidza, Záhradnícka ul. 19

Právna forma: občianske združenie

Identifikačné číslo prijímateľa (ICO): 36120537

Kontakt: rkc@rkc.tsk.sk Tel.: 046/5422640, 0908219133

PENIAZE Z VAŠICH DANÍ NÁM UŽ V PREDCHÁDZAJÚCICH ROKOCH POMOHLI PODPORAŤ NA HORNEJ NITRE MNOŽSTVO ZAUJÍMAVÝCH A PROSPESNÝCH AKTIVÍT V TÝCHTO OBLASTÍ:

ZACHOVÁVANIE TRADIČNEJ KULTÚRY, ZÁCHRANA PAMIATOK

Poznajme staré remeslá osvojovanie si tradičných remesiel deťmi

FESTIVALY, PREHLIADKY, SLÁVNOSTI

Kultúra 2005,6... - projekt oceňovania zaslúžilých osobností a tvorivých činov v kultúre

Bojnické kultúrne leto hudobné koncerty a kultúrne podujatia

Aprílové fúzie festival nielen o jazze

DIVADELNÉ A VOĽNOČASOVÉ AKTIVITY

Prázdniny s divadlom pre deti a mládež

Naštudovanie nových inscenácií Divadla „A“ a Divadla Shanti v Prievidzi

KNIŽNICKÉ AKTIVITY

Vydávanie bibliografií významných osobností hornej Nitry

Vydávanie literárnych debutov

MATERIÁLNOTECHNICKÉ VYBAVENIE SÚBOROV A KULTÚRNOOSVETOVÝCH ZARIADENÍ

VYDÁVANIE PROPAGAČNÝCH MATERIÁLOV, PUBLIKÁCIÍ, CD - NAHRÁVOK

AK 2% ZO SVOJICH DANÍ ZA ROK 2008 POUKÁŽETE NÁŠMU ZDRAŽENIU AJ V TOTÓ ROKU, PODPORÍTE TÝM IMNOŠTVO ĎALŠÍCH AKTIVÍT PRIPRAVOVANÝCH V TOTÓ OBDOBÍ.

Dovoľujeme si Vám pripomenúť termíny spojené s poukázaním 2% podielu z dane:

- do 15. februára 2009**

doručenie žiadosti zamestnanca zamestnávateľovi o vykonanie ročného zúčtovania preddavkov na dan a vyhotovenia Potvrdenia o zaplatení dane

- do 31. marca 2009**

podanie daňových priznaní zo strany daňovníkov (FO), ktorí podávajú daňové priznanie + podanie daňových priznaní právnickými osobami - Vyhlásenie je už súčasťou daňového priznania

- do 30. apríla 2009**

zasielanie vyhlásení zo strany daňovníkov, za ktorých daňovú povinnosť vyrovná zamestnávateľ (zamestnanec okrem vyhlásenia zasiela aj Potvrdenie o zaplatení dane)

Na internetovej stránke www.rozhodni.sk si môžete overiť, že naše združenie je zapísané v centrálnom registri prijemcov 2% podielu z dane.

V prípade Vašej podpory a záujmu môžeme Vás podnik propagovať nielen v rámci podporenej, ale i iných našich aktivít, osobitne tých, na ktorých sa stretávajú stovky ľudí. Do povedomia verejnosti sa tak dostane nielen Vaša dobrá vôľa, ale i aktivity Vášho podniku.

ZA VAŠU PODPORU VÁM VOPRED ĎAKUJEME !

Podujatia RKC podporili

Slovenské elektrárne, a.s., Nováky
HODOBNINY - Igor Rybnikár, OD Prior
Nestlé Slovensko s.r.o.
DISCO CLUB SHARK - Lehota pod Vtáčnikom
FOTOATELIÉR - Valovič
Rastislav Haroník - keramikár
LUXURIA CAFFE - Bojnice

mediálni partneri

RÁDIO BETA Bojnice
RÁDIO HIT FM
RÁDIO A1- www.radioa1.sk
RTV Prievidza
REDAKCIA MY - PRIEBOJ Prievidza
regionálne noviny PRIEVIDZSKO
www.prievidzamusic.sk
portál o hudobnom dianí v Prievidzi a okolí
www.tsk.sk
www.akciepd.sk
www.markizatext.sk

IMPULZY PRE MIESTNU KULTÚRU

INFORMAČNO-PORADENSKÝ SPRAVODAJCA PRE KULTÚRNOOSVETOVÝCH PRACOVNÍKOV

Vydalo: Regionálne kultúrne centrum v Prievidzi

Zostavili: Mgr. Amália Lomnická, Mgr. Ľudmila Húšková, * Zodpovedná redaktorka: Mgr. Ľudmila Húšková

Tlač: Regionálne kultúrne centrum v Prievidzi * Grafická úprava: Tibor Bartoš

Tel.: 046/ 542 26 40 * e-mail: rkc@rkc.tsk.sk * február 2009 * náklad 300 kusov * nepredajné

PRÍLOHA

impulzy pre miestnu kultúru 1/2009

Ocenené inštitúcie, kolektívy a jednotlivci za rok 2008

1. Cena Združenia pre rozvoj regiónu Horná Nitra „ZA OSOBITNÝ PRÍNOS K ROZVOJU KULTÚRY HORNEJ NITRY“

Dychovej hudbe Brodzany - 105. výročie vzniku

Dychová hudba Brodzianska kapela vznikla v roku 1903. Už vyše sto rokov sa zúčastňuje na kultúrnych a spoločenských podujatiach obce i celého regiónu. Na poste vedúceho kolektívu vystriedal pána Ladislava Peškoviča pedagóg ZUŠ L. Stančeka v Prievidzi Branislav Stanko. Tento rok dychová hudba oslávila svoje 105 narodeniny.

Spolku dychovej hudby Handlová - 95. výročie vzniku

Spolok - dychová hudba Handlová bol založený na jeseň roku 1913 kapelníkom Fr. Svobodom. Malý salónny orchester sa postupne rozšíril na dychový orchester a tak vznikla „banícka dychovka“. V roku 1937 prevzal kapelníku taktovku pán Bartolomej Vlček, ktorý vychoval veľa mladých muzikantov, ktorí ešte dnes tvoria jadro tohto súboru. Na poste kapelníka sa vystriedalo viacero hudobníkov, až napokon prevzal taktovku pán Anton Michele, ktorý je vedúcim dychovky dodnes. Tento kolektív prežil rôzne spoločenské a kultúrne zmeny a stal sa na dlhé roky jedným zo súborov, ktoré aktívne prispievajú k rozvoju a oživeniu kultúrno-spoločenského hnutia v regióne. Z pôvodného počtu 48 členov sice klesol na 37, ale i napriek slabému záujmu mladej generácie o dychovú hudbu v tomto roku oslávili svoje 95. výročie vzniku.

Mestskej knižnici Handlová - 85. výročie vzniku

Mestská knižnica v Handlovej bola založená v roku 1923. Historickú úlohu na území mesta zohrali predchodcovia knižnice, ktorími boli vzdelávacie spolky a ich knižnice. Mesto Handlová patrilo k prvým na Slovensku, ktoré po schválení knižničného zákona 430/1919 Zb. tento zákon rešpektovali. Knižnica bola podľa záznamu v obecnej kronike zriadená 25.3.1923 a bolo do nej zakúpených 160 slovenských a 160 nemeckých kníh. Prvým knihovníkom bol Ferdinand Lajstrik - obecný úradník. V roku 1960 knižnica získala v rámci celoslovenskej súťaže verejných knižníc Budujeme vzornú ľudovú knižnicu Čestné uznanie Rady KNV, v roku 1973 aj titul „Vzorná ľudová knižnica“. Mesto Handlová svoju knižnicu podporovalo - v roku 1968 bola prestavaná do nových priestorov a získala od mesta nové zariadenie v hodnote 120 000,- Sk. V roku 1966 prešla pod Okresnú knižnicu Prievidza, v roku 1991 opäť pod zriaďovateľskú pôsobnosť mesta Handlová. V tomto roku knižnica získala právnu subjektivitu. Výsledky, ktoré táto knižnica dosahuje, patria k najlepším v rámci mestských knižníčok nášho kraja. Zapája sa do celoslovenských podujatí, má bezplatný prístup verejnosti na internet, sprostredkúva svojim čitateľom stretnutia so známymi osobnosťami.

DIVADLU „A“ pri Kultúrnom a spoločenskom stredisku v Prievidzi - 55. výročie vzniku

Za uplynulých 55 rokov činnosti súbor pripravil viac ako 55. zaujímavých a úspešných premiér divadelných inscenácií rôznych žánrov, v ktorých rezonovala komédia a satira. Na tvorbe a realizácii inscenácií sa počas uplynulých rokov podieľalo viac ako 250 aktivistov - hercov, technikov, režisériov, scénografov, hudobníkov, ktorí svojim schopnosťami a nadaním prispeli k mnohým celoslovenským i zahraničným úspechom Divadla „A“. V posledných rokoch vystupuje spolu s mladšími nadšencami divadla z Divadla Shanti, s ktorým spolupracujú na viacerých inscenáciách. Od roku ..... používajú spoločný názov Divadlo „A“ a Divadlo Shanti o. z. Prievidza.

Hvezdárni Partizánske - 20. výročie vzniku

Nachádza sa na severozápade mesta Partizánske v časti Malé Bielice. Do užívania bola daná v roku 1988. Prednášková sála je vybavená najmodernejšou audio-vizuálnou technikou, ktorá umožňuje poriadať semináre, vzdelávacie programy ako i školenia pre odbornú i širokú verejnosť. Hlavným astronomickým prístrojom hvezdárne je šošovkový ďalekohľad - refraktor systému Coudé (150/2250mm). Pri vizuálnom pozorovaní je ďalekohľad doplnený okulárovou revolverovou koncovkou ktorá umožňuje meniť zväčšenie v rozsahu od 56 do 375 krát. V spojení z najmodernejšou televízou CCD kamerou sa ďalekohľad stáva nástrojom, prostredníctvom ktorého môžu pozorovať naraz všetci návštěvníci, v pohodlí prednáškovej sály hvezdárne jedinečný astronomický úkaz. Súčasťou hlavných úloh astronomického zariadenia je i pozorovateľsko - odborná činnosť. Prístrojové vybavenie hvezdárne umožňuje podieľať sa na tejto činnosti. Typ a druh odborných pozorovaní je určený prístrojovým a personálnym vybavením hvezdárne, aktuálnosťou a potrebou riešenia daných problémov v rámci hvezdární Slovenska. Základom pozorovaní je vizuálne pozorovanie Slnka, zákresy fotosfery.

Mgr. Michalovi Galovcovi - hudobníkovi a hudobnému skladateľovi - životné jubileum 70 rokov

Mgr. Michal Galovec pochádza z východného Slovenska. Láska k hudbe a neustála snaha vzdelávať sa ho zaviedla do mnohých miest vtedajšieho Československa. Študoval v Čechách i na Slovensku, pôsobil ako člen rôznych posádkových hudieb, dirigent renomovaných orchestrov, spolu-pracoval s rozhlasom aj televíziou, je autorom viacerých pôvodných skladieb a úprav pre dychové orchestre a metodickej príručky s názvom O dirigovaní. Pôsobil taktiež ako pedagóg na Konzervatóriu a externe na VŠMU v Bratislave.

Už niekoľko rokov žije v Kalianke a v rámci hornej Nitry spolupracoval s DH Maguranka ako umelecký vedúci a dirigent, taktiež ako člen DH Hornonitranka a ako spolupracovník Miešaného speváckeho zboru sv. Martina v Bojniciach a slávikového orchestra ZUŠ v Bojniciach a učiteľ ZUŠ v Bojniciach. S menovanými súbormi pán Galovec uskutočnil viaceru zájazdov, vystúpení, zúčastnil sa niekolkých súťaží doma aj v zahraničí. S DH Maguranka získal na Majstrovstvách Európy dychových hudieb v Nemecku 3. miesto.

Antonovi Michelemu - dirigentovi dychovej hudby - životné jubileum 70 rokov

Pán Anton Michele pochádza z Handlovej. Od roku 1985 viedie aj najväčšiu a jedinú dychovú hudbu v tomto meste - Spolok dychová hudba Handlová, ktorá sa podieľa na rôznych kultúrnych a spoločenských podujatiach mesta regiónu.

Rastislavovi Haronikovi - keramikárovi, zberateľovi - životné jubileum 60 rokov

Jeho doterajšie aktivity však svedčia o širokom spektri jeho zamerania v oblasti tradičnej ľudovej kultúry a výtvarníctva - osobitne na ľudovú architektúru, zberateľstvo tradičných odevov a textilií v pravnianskej doline. Okrem rekonštrukcie pôvodného obydlia nemeckých kolonistov, v ktorom našiel svoj domov i miesto pre súkromné zbierky, má veľký podiel na rekonštrukcii drevenej zrubovej zvonice vo Vysehradnom a množstve ďalších aktivít, v ktorých pôsobí ako záchrana a znovuoživovateľ tradičnej kultúry, tradičných pamiatok, ale aj ako lektor rôznych techník tradičnej ľudovej tvorby pre deti. Občianske združenie Vysehrad ktoré vede, má významný podiel na realizácii príťažlivých podujatí pre deti - najmä rôznych súťaží a tvorivých dielní, prostredníctvom ktorých buduje ich vzťah k tradičnej kultúre a kultúrnemu dedičstvu regiónu.

2. Cena riaditeľky RKC „ZA TVORIVÝ ČIN ROKA“

Hudobnej skupine Chill of the Sun

Skupina vznikla v roku 2000. V roku 2001 vyšlo ich debutové album „U babky“, z ktorých piesne Včelár a Vzducholod dlhú dobu zaznievali zo slovenských rádií. V roku 2003 bola skupina nominovaná v Aurel v kategórii Objav roka za skladby „Vzducholod“ a „Lesostep“. Neskôr kapela prekonala personálne zmeny a v súčasnej zostave - Anton Hájíček - gitara, spev, Vlado Leškovský - bicie, Marek Škvarenina - klávesy, Roman Mečiar - el. gitara a Juraj Labaj - basová gitara vydali v tomto roku album „Bytosti“.

3. Cena riaditeľky HNM v Prievidzi „ZA TVORIVÝ ČIN ROKA“

Kolektívu tvorcov multimedialného projektu z histórie Prievidze „Castrum“

Tento multimedialny projekt venovaný 895. výročiu prvej písomnej zmienky o meste Prievidza a 625. výročiu udelenia mestských práv mal premiéru 15. mája 2008 na Námestí Slobody v Prievidzi v rámci Mestských dní. Predstavuje história mesta Prievidza v období, keď ešte stál prievidzský hrad. Scenár programu, ktorý vznikol v produkcii Kultúrneho a spoločenského strediska v Prievidzi, vytvoril a režiú mal Vojtech Bartko. V programe účinkujú Silvia Csiscayová, Anna Gúrtlerová, Vojtech Bartko a tanecné skupiny Mimikry, New Face a Fantastic Elko.

4. Cenariaditelky HNK v Prievidzi „ZA TVORIVÝ ČIN ROKA“

Mariánovi Krčíkovi - za vydanie knihy „Antrax“

Známy slovenský spisovateľ Ladislav Čažký oňom povedal, že patrí k najtvorivejším autorom posledného desaťročia. Antrax je už jeho piata kniha. Už jeho prvé knihy - dvojčky Smoking a fáračky a smoking vyliali veľký ohlas u čitateľov, ale aj u odborníkov. Nemáme na Slovensku veľa autorov, ktorí dokážu odbornú problematiku opísť ako detektívku. V diele Testament grófa Pálfiho sa autor prejavil ako dôverný znalec osobnosti Jána Pálfiho. Jeho dielo vykresluje osobnosť tohto svojrázneho aristokrata, šikovného podnikateľa, štedrého mecenáša, obdivovateľa a zberateľa umeleckých skvostov v širokých súvislostiach dejín Pálfiarovcov. Posledné mesiace záhadného grófa a rôznorodé vplyvy, ktoré sa odrážajú v jeho rozsiahлом testemente približuje aj s čiastočným využitím fikcie v ďalšom diele Legenda o písaní testamentu. Jeho zatial posledné dielo prináša životný príbeh mladej veterinárnej lekárky Paulíny, ktorá diagnostikuje v zabitom zvierati nebezpečný antrax. Dramatický príbeh je doplnený mozaikou informácií, ktorá zaujme každého čitateľa, ktorý rád siahne po dobrej literatúre faktu.

RNDr. Jaroslavovi Pernišovi - za vydanie knihy „Majestát skropený krvou“ 5 krvavých história z francúzskych, ruských a rakúskych dejín 16. 20. stor.

Jaroslav Perniš vyštudoval Prírodovedeckú fakultu Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach. Pôsobí ako učiteľ fyziky a chémie na Gymnáziu V. B. Nedožerského v Prievidzi. Jeho životnou záľubou je história stredovekých panovníckych dynastií, v prvom rade Anjouovcov. Príslušníkom tohto rodu, najmä ich sobašnej a dynastickej politike je venovaných viaceré štúdií, ktoré publikoval v rozličných odborných časopisoch. Je autorom viacerých čitateľsky obľúbených historických románov. Už v roku 2003 mu vyšla kniha Kráľovné v tieni katedrál a Vznešená žena stredoveku, v ďalších rokoch to boli romány Jej veľičenstvo Smrť, Kráľovné renesancie, Slzy mocných, Svätoštefanská koruna na dražbe ambícii a v roku 2008 Majestát skropený krvou. Kniha približuje päť krvavých histórií z francúzskych, ruských a rakúskych dejín 16. až 20. storočia, prináša pútavé čítanie, vychádzajúce z overených historických faktov a vyzprávané príťažlivou formou.

5. Cena ORMatice slovenskej „ZA UCHOVÁVANIE A ROZVOJ KULTÚRNEHO DEDIČSTVA NÁRODA“

OZ Vyšehrad za realizáciu príťažlivých podujatí zameraných na regionálnu výchovu mládeže

Už v minulých rokoch občianske združenie Vyšehrad okrem toho, že sa angažovalo v obnove tradičnej ľudovej architektúry a pamiatok, realizovalo viaceré vzdelávacie podujatia osobitne zamerané na osvojovanie si rôznych techník tradičných remesiel s osobitným zreteľom na tradičné textilné techniky v minulosti rozvinuté v obciach pravnianskej doliny. Táto výchovnovzdelávacia činnosť, ktorú predtým združenie realizovalo najmä pre ženy pravnianskej doliny dostala nový impulz po nadobudnutí Kultúrneho domu vo Vyšehrade do vlastníctva tohto združenia. Tento priestor takmer vzápätí ožil zaujímavými aktivitami pre deti tvorivými dielňami a inšpiratívnymi súťažami rozšírenými i do regiónu hornej Nitry (súťaže O zlatú ihlu, O Zlatý mlynček)

6. Pamätný list riaditeľky RKC v Prievidzi „ZA DLHOROČNÚ KULTÚRNO-OSVETOVÚ ČINNOSŤ

ZPOZ Bojnice - 55. výročie vzniku ZPOZ na Slovensku

Občiansku obradnosť v Bojniciach zabezpečuje v spolupráci s matricným oddelením Mestského úradu Kultúrne centrum Bojnice. Množstvo i druhová skladba občianskych obradov a slávností sú veľmi bohaté a pestré. Cenné je však aj to, že členovia ZPOZ Bojnice sa nezišne delia o svoje vedomosti a skúsenosti a sú jednými z najúspešnejších a najčastejších účinkujúcich na regionálnych prehliadkach programov ZPOZ.

ZPOZ Lehota pod Vtáčnikom - 55. výročie vzniku ZPOZ na Slovensku

Patrí k tým ZPOZ-om, ktoré neprerušili svoju činnosť v deväťdesiatych rokoch, ktoré inde znamenali útlm v občianskej obradnosti. Ich obrady a slávnosti sú pripravované vždy na mieru oslávencom, sú originálne a moderné zároveň. V Lehote pod Vtáčnikom sa uskutočnila po rokoch prvá regionálna prehliadka programov ZPOZ a kolektív ZPOZ v tejto obci patrí medzi skalných účastníkov ďalších ročníkov prehliadok. Predsedníčkou ZPOZ je pani Gabriela Klátiková.

ZPOZ Diviaky nad Nitricou - 55. výročie vzniku ZPOZ na Slovensku

Patria medzi iniciátorov opäťovného návratu k regionálnym prehliadkam programov ZPOZ na hornej Nitre a sú kolektívom, ktorý má svojom konte najviac účastí na týchto prehliadkach. Kalendár občianskych obradov a slávností v ich obci je mimoriadne bohatý, a niektoré slávnosti pripravujú dokonca osobitne pre obyvateľov jednotlivých miestnych časťí obce. Predsedníčkou ZPOZ je pani Mgr. Gabriela Paulďurová.

Tanečnému súboru Mimikry Bojnice - 30. výročie vzniku

Tanečný súbor Mimikry vznikol v roku 1978 v Bojniciach pod vedením Ing. Margity Hrabovskej, ktorá ho vedie dodnes. Súbor pod jej vedením vychoval mnoho mladých a talentovaných tanečníkov moderného scénického tanca. Pravidelne sa zúčastňuje vystúpení na regionálnych prehliadkach a festivaloch, reprezentoval nás region i na krajských prehliadkach a celoslovenských festivaloch, kde dosiahol popredné umiestnenia. Účinkoval i v zahraničí. Každoročne pripravuje svoj vlastný celovečerný program. Vystupuje na rôznych oslavách a podujatiach.

Folklórnej skupine Boršina Nitrianske Sučany - 25. výročie vzniku

Folklórna skupina sa začala formovať v roku 1983 a spočiatku začala zbierať tradície a pripravovať programy iba pre miestne oslavu a podujatia. Postupne sa začala zúčastňovať regionálnych prehliadok, festivalov a Hornonitrianskych folklórnych slávností. Svojimi vystúpeniami sa prezentovala i na festivale v Heľpe a na rôznych oslavách v okolitých obciach.

Folklórnej skupine Vrchárka Čavoj - 25. výročie vzniku

Folklórna skupina Vrchárka sa od roku 1983 pravidelne zúčastňuje folklórnych podujatí hornej Nitry, Slovenska a reprezentovala región i v zahraničí. Svojim rázovitým folklórny prejavom prispieva k zachovaniu tradícii a zvykov v regióne - na prehliadkach, folklórnych slávnostiach, na krajských podujatiach i na folklórnych festivaloch v Detve, na Myjave a v zahraničí.

Folklórnej skupine Krovinky Veľká Lehôtka - 25. výročie vzniku

Folklórna skupina Krovinky reprezentovala folklórne tradície regiónu v roku 1983 na Podpolianskych folklórnych slávnostiach v Detve. Odvtedy sa pravidelne zúčastňuje folklórnych slávností na hornej Nitre, regionálnych prehliadiok a súťaží. V roku 1993 na folklórnom festivale v Detve účinkoval v spoločných programoch hornej Nitry a Turca. Svojimi vystúpeniami sa prezentovala na rôznych výročiach obcí hornej Nitry i v iných oblastiach Slovenska.

Folklórnej skupine Dúbravka Veľká Čausa - 25. výročie vzniku

Skupina vznikla v roku 1983 kedy sa prvýkrát zúčastnila Podpolianskych folklórnych slávností v Detve v spoločnom programe hornej Nitry a Turca. Odvtedy sa pravidelne zúčastňuje regionálnych prehliadiok, súťaží, Hornonitrianskych folklórnych slávností, zbiera a zachováva ľudové zvyky a tradície a uvádza ich do života občanov. Svojou pravidelnou činnosťou sa prezentuje i na miestnych oslavách a kultúrnych podujatiach a región reprezentovala i na folklórnom festivale v roku 1993 v Detve.

Tanečnej skupine Korenisté dievčatá Skačany - 10. výročie založenia

Tanečná skupina Korenisté dievčatá vznikla pri Základnej škole v Skačanoch v roku 1998 pod vedením pani Eriky Chútkej. Skupina sa zaradila po mnohých skúsenostiach v modernom tanci medzi popredné tanečné skupiny detí a mládeže v regióne. Zúčastňuje sa regionálnych festivalov moderného tanca detí, odkiaľsi odnáša popredné umiestnenia, účinkuje na prehliadiach a festivaloch v regióne i na celoslovenskom festivale TOP Topoľčany. Svoje tanečné umenie predvádzza na mnohých podujatiach v obci i okolitých obciach regiónu na kultúrno - spoločenských podujatiach.

Speváckej skupine Zlatava Malinová - 10. výročie založenia

Spevácka skupina Zlatava vznikla v Malinovej pri Spolku karpatských Nemcov v roku 1998 a zamerala svoju činnosť na zachovávanie piesní v pôvodnom nemeckom nárečí, ktoré sa v obci zachovalo. Skupina sa zapája do regionálnych podujatí Hornonitrianske folklórne slávnosti, Zimné slávnosti Hornonitria, účinkuje na stretnutiach speváckych skupín Spolkov karpatských Nemcov, na miestnych oslavách a kultúrno - spoločenských podujatiach a reprezentovala svoju obec i v zahraničí /Nemecko, Rumunsko/.

Jozefovi Lenčovi - divadelníkovi - životné jubileum 65 rokov

Štvrtú divadelnú sezónu pôsobí pán Lenč v DS A a divadle Shanti v Prievidzi. Predtým bol dlhoročným členom už neexistujúceho divadelného súboru, ktorý pôsobil pri DK v Handlovej. V Prievidzi sa predstavil v hre M. Kočana „Diabol“, v „Svätej rodine“ G. Schwajdu a tiež v jednej z najúspešnejších hier tohto súboru v posledných rokoch v „Malomeštiakovej svadbe“ B. Brechta.

Petrovi Holosovi - divadelníkovi - životné jubileum 60 rokov

Dlhoročný člen divadla "A" a Divadla Shanti o. z. Ako herec sa za dlhé obdobie svojho účinkovania postupne prepracoval od vedľajších rol i k niekoľkým titulným úlohám- predovšetkým „Zázrak“ G. Schwajdu a Zberné stredisko D. Kovačeviča - ktoré ozvláštnil jemným humorom a iróniou svojho pohľadu na svet.

Anežke Balušinskej - dirigentke - životné jubileum 50 rokov

Pani Anežka Balušinská je absolventkou Konzervatória v Žiline v odbore sólový spev. bola členkou viacerých speváckych zborov už počas štúdia spevácky zbor na konzervatóriu, Žilinský miešaný zbor, neskôr Miešaný zbor Rozkvet v Prievidzi. Okrem iného pôsobila ako hlasová pedagogička Ženského speváckeho zboru pri LŠU v Bojniciach a DSZ Prieboj v Prievidzi. Od roku 1985 je učiteľkou sólového spevu na ZUŠ L. Stančeka v Prievidzi a od r. 1989 viedie jeden z najúspešnejších slovenských speváckych zborov - Dievčenský spevácky zbor Úsmev, s ktorým získala mnoho ocenení doma i v zahraničí, aj zborovú prípravku Úsmevček. Oba zbor viedie po dirigentskej i hlasovej stránke a je propagátorkou slovenskej zborovej tvorby. Na ZUŠ v Handlovej viedie DSZ Barborky a komorný spevácky zbor učiteľov Artanno.

Eve Liškovej - divadelníčke - životné jubileum 50 rokov

Pôvodným povolaním učitelka materskej škôlky nezaprie v sebe dušu dieťaťa. Vyše dvadsať rokov objavuje peripetie v ľudských vzťahoch i dramatické situácie z nich vyplývajúce. To všetko na doskách znamenajúcich svet s detmi i dospelými. Javisko v Bojniciach vystriedali dosky Kultúrneho domu v Prievidzi, kde si zahrála v mnohých charakterových úlohách ako člena Divadla „A“ a divadla Shanti OZ Prievidza. Patrí medzi kmeňové herečky tohto súboru obsadzované do titulných rolí.

Elfríde Richterovej - vedúcej speváckej skupiny Zlatav - životné jubileum 50 rokov

Pani Elfrída Richterová je vedúca speváckej skupiny Zlatava v Malinovej. Stála pri zdrode tejto skupiny a úspešne ju vedie už 10 rokov. Zaslúžila sa o zbieranie a zachovávanie piesní v pôvodnom nemeckom nárečí, ktoré je pre obec Malinová typické. Pripravuje programy a vystúpenia speváckej skupiny pre rôzne príležitosti. Skupina účinkuje na regionálnych prehliadkach a festivaloch, na stretnutia kolektívov Spolkov karpatských Nemcov, na miestnych oslavách, ale reprezentovala obec a násregión i v zahraničí / Rumunsko, Nemecko, Rakúsko /.

Liborovi Kováčovi - hudobnému dramaturgovi - životné jubileum 50 rokov

Pán Libor Kováč aktívne pôsobí v hudobnom živote regiónu a to ako podporovateľ klubovej kultúry vo viacerých hudobných kluboch v Prievidzi, kam prispieva aj dramaturgickou činnosťou. V súčasnej dobe podnietil vznik cyklu letných jazzových koncertov v Starom kine v Bojniciach.

1. Pamätný list riaditeľky HNM v Prievidzi „ZA DLHOROČNÚ MÚZEJNÚ ČINNOSŤ“

Márii Gajdošíkovej - aktívnej spolupracovníčke HNM - životné jubileum 70 rokov

Dlhoročná pracovníčka v oblasti kultúry Mária Gajdošíková oslavovala v roku 2008 významné životné jubileum. Zostáva stále verná kultúre, a to nielen v mieste svojho bydliska, ale aj mimo neho. Naďalej sa venuje divadelníctvu a folklóru. Bez nej sa nezaobídne ani jedno podujatie kultúry v Kanianke a tiež je vynikajúcou pomocníčkou pri zostavovaní textových materiálov o rodnom Koši. Ako pamätníčka ochotne radí a pomáha pri organizovaní i realizácii viacerých aktivít, a to nielen na domácej pôde, ale aj v zahraničí. Okrem toho je takmer stálou múzejníčkou, ak treba, ochotne pomôže aj na viacerých postoch a pre jej spoľahlivosť a dôkladnosť sa pri zabezpečovaní múzejných aktivít nemôže múzeum bez nej zaobísť. Aj tu radí, podáva návrhy na zlepšenie komunikácie s návštevníkom.

2. Pamätný list riaditeľky HNK v Prievidzi „ZA DLHOROČNÚ KNIŽNICO-INFORMAČNÚ ČINNOSŤ“

Obecnej knižnici v Malej Čausi - 60. výročie vzniku

Najstaršia informácia, ktorú má o Ľudovej knižnici v Malej Čause archív Hornonitrianskej knižnice v Prievidzi, pochádza z roku 1955. V tom roku mala knižnica 370 kníh, evidovala 31 čitateľov a 215 výpožičie. Veľa zaujímavostí sa dozvedáme z ďalších archívnych dokumentov, napr. v roku 1960 plánovala knižnica zaevídatovať už 134 čitateľov a z toho 11 družstevníkov. Táto knižnica patrí k tým, ktoré pracujú sústavne, nikdy nedošlo k výpadkom činnosti aj keď nemala lepšie priestorové ani finančné podmienky, ako ostatné ľudové knižnice v okrese. Aj toto bola zásluha stability v jej personálnom zabezpečení.

Anne Matiaškovej - dlhoročnej knihovníčke - životné jubileum 65 rokov

V Obecnej knižnici v Malej Čausi pracovala od 1968 až do roku 2003. Súčasne pracovala aj ako profesionálna knihovníčka v Okresnej, neskôr v Hornonitrianskej knižnici Prievidza. Patrí do nevelkého zástupu dobrovoľných knihovníkov, ktorí toto povolanie vykonávali takú dlhú dobu - 35 rokov. Jej práca bola vždy odrazom lásky k čitateľom, k profesii, pretože to vždy bola práca finančne nedocenená. Aj keď sa v súčasnosti podmienky práce obecných knižníč zlepšili, sú umiestňované vo vyhovujúcejších priestoroch, mnohé majú moderné informačné technológie, pripojenie na internet, v čase keď Anka začínala podmienky na prácu boli naozaj ťažké. V knižnici bolo potrebné najskôr zakúriť, upratať, zaevídatovať nové kníhy, pripraviť štatistiky a až potom sa venovať práci s čitateľmi. Takéto povolanie mohli a môžu vykonávať iba ľudia s veľkou láskou ku knihám a vzdelenosti.

Béle Ďurtovej - knihovníčke z Kamenca pod Vtáčnikom - životné jubileum 65 rokov

Pani Ďurtová pracuje v Obecnej knižnici v Kamenci pod Vtáčnikom už viac ako 15 rokov. Knižnica svojim čitateľom ponúka viac ako 5 600 kníh. Jej zriaďovateľ pravidelne prispieva na nákup nových kníh, čo sa odráža aj na dosahovaných výsledkoch knižnice. Dobré výsledky sú však aj odrazom dobréj práce dobrovoľnej knihovníčky.

Márii Biskupičovej - knihovníčke z Kanianky - životné jubileum 55 rokov

Mária Biskupičová pracuje v obecnej knižnici v Kanianke už od roku 1993. V profesionálnom živote pracuje ako učiteľka na základnej škole, preto jej práca s deťmi, ktorá je v knižnici najdôležitejšia, nie je cudzia. Obecná knižnica pod jej vedením dosahuje stabilne veľmi dobré výsledky. Pripravuje kultúrno-vzdelávacie podujatia pre deti a mládež. Knižnica spolupracovala s Hornonitrianskou knižnicou pri príprave Dňa detskej knihy. V Kanianke sa besedy zúčastnili Toňa Revajová a Július Balco.

Mgr. Daniele Mikulášovej - riaditelke MsK Handlová - životné jubileum 50 rokov

Daniela Mikulášová je absolventkou Katedry knihovedy a vedeckých informácií FF UK v Bratislave, po skončení ktorej krátko pôsobila ako pedagogička na Gymnáziu v Martine. Od 1.4.1983 až do 31.12.2004 pracovala v Hornonitrianskej knižnici v Prievidzi, od roku 2005 pôsobí ako riaditelka Mestskej knižnice v Handlovej. Takmer celý svoj profesionálny život zasvätila práci v knižnici. MsK v Handlovej pod jej vedením dosahuje vynikajúce výsledky, ktorými sa radí na popredné miesto medzi mestskými knižnicami v Trenčianskom kraji.

Margite Minárovej - knihovníčke zo Seče - životné jubileum 50 rokov

Pani Margita Minárová pracuje ako dobrovoľná knihovníčka v Miestnej ľudovej knižnici v Seči už od roku 2000. Seč je obec, ktorá má iba necelých 400 obyvateľov, knižnica je pre svojich čitateľov otvorená iba 2 hodiny týždenne. Napriek tomu pravidelne každý rok v rámci možností rozpočtu nakupuje nové knihy. Je to určite aj veľkou zásluhou pani Minárovej.

3. Ďakovný list ZMOHN „ZA ÚSPEŠNÚ REPREZENTÁCIU HORNEJ NITRY V ROKU 2008“

Detskému folklórному súboru Malý Vtáčnik Prievidza

Detský folklórny súbor Malý Vtáčnik úspešne reprezentoval región hornej Nitry na medzinárodnom folklórnom festivale v Kunoviciach /ČR/, kde sa stal absolútnym laureátom festivalu a svojimi vystúpeniami a scénickými pásmami z nášho regiónu obohatil festival o kvalitné programy čím prispel k úspešnému priebehu festivalu. Festival sa konal na základe Projektu cezhraničnej spolupráce medzi ČR / Kunovice a Trenčianskym samosprávnym krajom.

Divadelnému združeniu Partizánske

vzniklo v roku 1980 ako študentské divadlo. V roku 1985 bol súbor preradený do kategórie B, v roku 1988 do kategórie A ochotníckych divadelných súborov. Pri tvorbe jednotlivých inscenácií si súbor zachováva sebe vlastnú divadelnú poetiku, kladie dôraz na pravdivosť a úprimnosť hereckého prejavu, dôležitými sú i stretnutia s fanúšikmi a priateľmi z iných divadelných súborov, ktoré viedli k príprave a organizácii každoročného Stretnutia divadelníkov na hornej Nitre. Dlhoročnú vysokú umeleckú úroveň tvorby potvrdili členovia Divadelného združenia Partizánske úspešnou prezentáciou inscenácií na vrcholných prehliadkach ochotníckeho divadla doma i v zahraničí: šestkrát sa zúčastnili Scénickej žatvy v Martine, viackrát účinkovali v divadle Astorka v Bratislave, na Divadelnej Nitre, pätkrát vystúpili na Jiráskovom Hronove (ČR), účinkovali v Divadle na zábradlí v Prahe (ČR), vo Švajčiarsku, Mexiku, Japonsku, Dánsku, Fínsku, Nemecku, Juhoslávii a Veľkej Británii. Nemenej úspešná bola aj ich účasť na svetovom festivale amatérskeho divadla v tureckej Ankare a na 12. festivale amatérskeho divadla v Monaku.

Divadlu mladých „6 Pé“ pri DZ Partizánske

Úspešná prezentácia na 86. ročníku súťaží slovenských divadelných súborov Scénická Žatva v Martine s inscenáciou Hra na ocina a na maminu autora Ludvíka Aškenazyho a Ondreja Böhma v réžii Ondreja Böhma.

Dychovej hudbe Maguranka Kanianka

Kapelu založil v roku 1950 rímsko-katolícky kňaz Ján Hanko, rodák z Kanianky, zanietený milovník dychovej hudby. Dnes patrí DH Maguranka medzi najznámejšie a najkvalitnejšie dychové súbory nielen na hornej Nitre, ale na celom Slovensku. Nepochybne najväčšiu zásluhu na tom má terajší vedúci dchovéj hudby pán Jozef Baláž ml., ktorý prevzal taktovku po svojom otcovi Ing. Jozefovi Balážovi. Je nielen kapelníkom tejto dychovej hudby, ale aj známym slovenským hudobným skladateľom a aranžérom. Pod jeho vedením dosiahla dychová hudba najvýraznejšie úspechy a nahrala viaceré hudobné nosiče. Okrem úspechov, ktoré dychová hudba dosiahla na súťažiach v Lednických Rovniach a v nemeckom Empfingene v minulých rokoch, v roku 2008 získala 2. miesto v profesionálnej triede na Majstrovstvách Európy v Holandsku.

Spojenému dychovému orchestru HORNONITRIE

Spojený dychový orchester založili v roku 2007 pán Vratislav Skaličan a Jozef Baláž. V roku 2008 dostal tento orchester názor HORNONITRIE a získal diplom a cenu za vytvorenie veľkého dychového orchestra a zlaté pásmo na celoštátnom festivale veľkých dychových orchestrov „Pádivého Trenčín“.

Jarmile Bakusovej, ZUŠ L. Stančeka v Prievidzi

Za účasť na 86. ročníku Scénickej žatvy v Martine s monodramou Hostesky autora R. Mikláša v režii Dušany Škultétyovej.

4. Cena združenia K-2000 „ZA NETRADICÍNE KULTÚRNE PROJEKTY“

Róbertovi Krištofíkovi - in memoriam (nedožitých 40 rokov)

patril k nezabudnuteľným osobnostiam regiónu hornej Nitry, zakladateľom netradičných divadiel - OAA Socioart, Sanandovo autochtónne divadlo, literárnych zoskupení autorom poézie, hostujúcim hercom v rôznych ochotníckych divadlech. Najväčšie úspechy so svojou tvorbou si zaistil nezabudnuteľným alternatívnym predstavením Enu Une, Ortodoxného apelatívneho akožedivadla Socioart, s ktorým sa dostal v roku 1999 až na Scénickú žatvu v Martine. S úspechom ho uviedol aj v Českom Tešíne a v Moravskej Třebovej. S divadlom poézie Zrkadlenie sa predstavil na 48. ročníku celoštátnnej súťažnej prehliadky v umeleckom prednese Hviezdoslavov Kubín 2002. V posledných dvoch rokoch sa spolu s manželkou Katarína prestahoval do Prahy, kde 30. 6. 2008 náhle zomrel.

Vladene Teslíkovej - poetke - za netradičné kultúrne animácie poézie

Aktívna členka literárneho klubu Poet, ktorý pracuje pri Hornonitrianskej knižnici v Prievidzi, podielala sa i na vydávaní literárneho časopisu Loreta. Už po viacero rokov realizuje spolu s členmi klubu i ďalšími recitátormi netradičné čítania poézie, spojené i s jej inscenovaním v rámci samostatných klubových podujatí i na vernisážach výstav Galéria Velvet, či na uvádzaní zbierok poézie na knižný trh.

5. Cena Regionálneho združenia cestovného ruchu Horná Nitra „ZA PROPAGÁCIU KULTÚRNYCH HODNÔT V RÁMCI CESTOVNÉHO RUCHU NA HORNEJ NITRE“

Helene-Elze Dadíkovej - za príťažlivú dramaturgiu Bojnického kultúrneho leta 2008

Medzinárodný letný kultúrny festival Bojnické kultúrne leto 2008 bol rozsahom a trvaním najväčší v histórii mesta. Žiadnen z predchádzajúcich festivalov - Hornonitrianske kultúrne leto, Filmový festival pracujúcich, Kúpeľné hudobné leto, či Hudobný festival mladých - nedosiahol časový ani obsahový rozmer tohtoročného Bojnického kultúrneho leta. Celkom 27 rôznych podujatí predstavovalo množstvo interpretov a aktérov. Vystriedali sa tu amatéri s profesionálmi, deti i dospelí. Programy festivalu navštívilo viac ako 4 tisíc záujemcov o múzické umenia. Dramaturgia festivalu, pod ktorú sa podpísala riaditeľka KC v Bojniciach, Helena-Elza Dadíková, nezabudla ani na významné jubileá 100-ročnicu hudobného skladateľa Eugena Suchoňa, 60. výročie vzniku umeleckého súboru LÚČNICA a ďalšie kultúrne udalosti a výročia.

PhDr. Mariánovi Ondášovi - redaktori SRo v Bratislave - za aktívnu propagáciu kultúrnych hodnôt hornej Nitry v celoštátnych médiách

Dnes takmer niet kultúrnoosvetového pracovníka na hornej Nitre, ktorý by tohto zanieteného novinára, redaktora, spravodajcu a publicistu nepoznal z osobnej skúsenosti. S jeho precízne formulovanými otázkami, svedčiacimi o tom, že dokázal v priebehu krátkeho času vniknúť do rôznorodej problematiky, sme sa stretli na desiatkach kultúrnych podujatí tohto regiónu. Vždy ho propagoval príťažlivým, originálnym spôsobom s dôrazom nielen na faktografickosť, ale aj osobný akcent každej udalosti, či príbehu, o ktorom informoval. Vďaka nemu kultúrne a iné podujatia hornej Nitry vošli do povedomia nielen ich účastníkov, ale aj tisícok poslucháčov Slovenského rozhlasu. Osobitne tak prispel a prispieva k udržiavaniu kultúrnej pamäti národa.

Ing. Lídii Ondrejkovej - za príťažlivú prezentáciu kultúrnych pamiatok mesta prostredníctvom produktu Zlatá prievidzská cesta

Lídia Ondrejková svojou osobnou zaangažovanosťou vo viacerých projektoch zameraných na animáciu kultúrnych pamiatok mesta dokázala, že jej mimoriadne záleží na tom, aby občania Prievidze i jej návštevníci poznali jej kultúrne dedičstvo skryté nielen vo vzácnych architektonických a kultúrnych pamiatkach, ale aj na ďalších miestach dýchajúcich históriaou, alebo ponúkajúcich i aktuálne kultúrne hodnoty. Toto poslanie plní tzv. Zlatá prievidzská cesta -jej jednotlivé zastávky, spojené s výkladom sprivedocu, významne obohatia každého, kto ju absolvuje.